

FUDBALSKI SAVEZ CRNE GORE

**PRAVILNIK
O LICENCIRANJU KLUBOVA
ZA TAKMIČENJA U ORGANIZACIJI UEFA**

Verzija 2019

	PRAVILNIK O LICENCIRANJU KLUBOVA ZA TAKMIČENJA U ORGANIZACIJI UEFA	
I	OPŠTE ODREDBE	
	Poglavlje 1: Djelokrug primjene i ciljevi	1
	Poglavlje 2: Rječnik pojmova	2
II	LICENCIRANJE KLUBOVA FSCG ZA TAKMIČENJA U ORGANIZACIJI UEFA	
	Poglavlje 1: Davalac licence	7
	Poglavlje 2: Podnosilac zahtjeva za licencu i UEFA licenca	11
	Poglavlje 3: Osnovni postupak	14
	Poglavlje 4: Kriterijumi licenciranja klubova	16
	1. Sportski kriterijumi	16
	2. Infrastrukturni kriterijumi	19
	3. Personalni i administrativni kriterijumi	21
	4. Pravni kriterijumi	26
	5. Finansijski kriterijumi	28
III	ZAVRŠNE ODREDBE	
	Poglavlje 1: Imperativna verzija i jezik korespondencije	36
	Poglavlje 2: Aneksi i Priručnik za primjenu finansijskih kriterijuma FSCG Pravilnika o licenciranju klubova za takmičenja u organizaciji UEFA	36
	Poglavlje 3: Revizije kojima se vrši provjera poslovanja Pravilnika	36
	Poglavlje 4: Disciplinska pravila i procedure	36
	Poglavlje 5: Odobrenje, prestanak primjene, izmjene i stupanje na snagu	38
	ANEKSI PRAVILNIKA	
	Aneks 1: Osnovni postupak	40
	Aneks 2: Posebna dozvola za učešće u UEFA klupskim takmičenjima Vanredna primjena UEFA sistema za licenciranje klubova	43
	Aneks 3: Kriterijumi za licenciranje klubova za UEFA Ligu šampiona za žene	44
	PRIRUČNIK ZA PRIMJENU FINANSIJSKIH KRITERIJUMA PRAVILNIKA FSCG O LICENCIRANJU KLUBOVA ZA TAKMIČENJA U ORGANIZACIJI UEFA	50
DIO I	GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI I REVIZIJA GODIŠNJIH FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	51
DIO II	NEMA DOSPJELIH A NEIZIRENIH OBAVEZA	66
DIO III	KRITERIJUM PODNOŠENJA PISANE IZJAVE DAVAOCU LICENCE	68
DIO IV	BUDUĆE FINANSIJSKE INFORMACIJE	69
DIO V	ZAVRŠNE ODREDBE	70

Na osnovu člana 65 Statuta Fudbalskog saveza Crne Gore (FSCG), a u skladu sa odredbama Pravilnika UEFA za licenciranje klubova i finansijski fer-plej, Izvršni odbor FS Crne Gore na sjednici održanoj 27.12.2019. godine, godine, usvojio je

P R A V I L N I K

O LICENCIRANJU KLUBOVA ZA TAKMIČENJA U ORGANIZACIJI UEFA

I OPŠTE ODREDBE

Poglavlje 1: Djelokrug primjene i ciljevi

Član 1

Polazeći od principa i obavezujućih odredaba iz UEFA Pravilnika za licenciranje klubova i finansijski fer-plej, Fudbalski savez Crne Gore (u daljem tekstu: FSCG), kao nacionalni savez nadležan za sistem licenciranja klubova za teritoriju Crne Gore, ovim Pravilnikom uređuje sva pitanja koja se odnose na licenciranje klubova za učešće u klupskim takmičenjima u organizaciji UEFA, počev od sezone licenciranja za 2020/21.

Postupak licenciranja za sezonu 2020/21, po prvi put će se primijeniti i za takmičenje u UEFA Ligi šampiona za žene. Kriterijumi za licenciranje klubova za UEFA Ligu šampiona za žene su navedeni u Aneksu 3 ovog Pravilnika.

Ovim Pravilnikom uređuje se postupak licenciranja klubova FSCG za takmičenja u organizaciji UEFA i davanja UEFA licence. Podnosilac zahtjeva za UEFA licencu može biti svaki klub Prve lige, odnosno klub iz Druge lige, koji je na osnovu sportskih rezultata stekao pravo da učestvuje u takmičenjima u organizaciji UEFA-e. Izdavanje ili odbijanje UEFA licence nema nikakvog uticaja na učestvovanje klubova u domaćem šampionatu.

Član 2

Ovim Pravilnikom uređuju se pitanja u vezi licenciranja klubova za takmičenja u organizaciji UEFA i to: davanja licence, korisnika licence, postupak izdavanja licence, kriterijuma koji se moraju ispuniti da bi se dobila UEFA licenca, disciplinska pravila i prelazne odredbe. Sve odredbe ovog Pravilnika važiće i za licenciranje klubova za UEFA Ligu šampiona za žene.

Član 3

Sistem licenciranja klubova FSCG za učešće u takmičenjima u organizaciji UEFA koji se utvrđuje ovim Pravilnikom ima sljedeće ciljeve:

- a) dalju promociju i kontinuirano poboljšanje standarda svih aspekata fudbala u Crnoj Gori, a naročito kontinuirano davanje prioriteta treniranju i brizi o mladim igračima u svakom klubu,
- b) da osigura da klub ima adekvatan nivo vođenja poslovanja i organizacije, odnosno da rad u klubu bude na profesionalnom nivou,
- c) adaptaciju sportske infrastrukture klubova tako da gledaoci, igrači i predstavnici medija imaju na raspolaganju dobro odabrane, propisno opremljene i bezbjedne stadione,
- d) štiti integritet i nesmetan proces UEFA klupskog takmičenja,

- e) omogućavanje razvoja benchmarkinga za klubove u oblasti finansijskih, sportskih, infrastrukturnih i kadrovskih i administrativnih kriterijuma širom Evrope,
- f) unapređenje ekonomske i finansijske sposobnosti klubova, povećanjem njihove transparentnosti i kredibiliteta,
- g) davanje potrebnog značaja zaštiti povjerilaca tako što će se osigurati da klubovi na vrijeme izmiruju svoje obaveze prema igračima, socijalnim/poreskim organima i drugim klubovima,

Poglavlje 2: Rječnik pojmova

Član 4

Ovim odredbama određuje se značenje pojmova koji se pojavljuju u ovom Pravilniku:

Definicije termina	
Administrativni postupak	Dobrovoljni ili obavezni postupak koji se može koristiti kao alternativa za likvidaciju jednog subjekta, poznat kao administrativni postupak. Postupak kojim se, upravljanje aktivnostima subjekta vrši od strane administratora u ime povjerilaca, i to na dnevnoj osnovi.
Računovodstvene politike	Određeni ili specifični principi, osnove, konvencije, pravila i postupci, usvojeni od strane pravnog lica u pripremanju i prezentovanju sopstvenih finansijskih izvještaja.
Godišnji finansijski izvještaji	Kompletan skup finansijskih izvještaja pripremljenih na propisani datum bilansa (31. decembar) normalno uključujući bilans stanja, bilans uspjeha, izvještaj o tokovima gotovine, kao i napomene, ostale izvještaje i prateću dokumentaciju, koja predstavlja integralni dio finansijskih izvještaja.
Agent / Posrednik	Fizičko ili pravno lice koje, za naknadu ili bez naknade, predstavlja igrače i/ili klubove u pregovorima sa ciljem zaključenja ugovora o radu i/ili predstavlja klubove u pregovorima sa ciljem zaključenja ugovora o transferu.
Pridruženi član	Subjekt, uključujući subjekt bez učešća u kapitalu kao što je partnerstvo, koji nije ni povezano lice, niti subjekt koji ima interes u zajedničkom poduhvatu i nad kojim investitor ima značajan uticaj.
Revizija	Cilj revizije finansijskih izvještaja je da omogući revizoru da izrazi mišljenje o tome da li su finansijski izvještaji pripremljeni po svim materijalno značajnim aspektima, u skladu sa identifikovanim okvirom finansijskog izvještavanja. Izrazi koji se koriste prilikom izražavanja revizorskog mišljenja su „daje istinit i objektivni prikaz“ ili „prikazati objektivno, po svim materijalno značajnim aspektima“, što su ekvivalentni izrazi. Sličan cilj odnosi se na reviziju finansijskih ili drugih informacija pripremljenih u skladu sa odgovarajućim kriterijumima. Tokom revizorskog angažmana, revizor obezbjeđuje visok ali ne i apsolutan nivo uvjeravanja da su informacije podložne reviziji oslobođene materijalno

	značajnih grešaka. Ovo je izraženo u revizorskom izvještaju kao razumno uvjeravanje.
Dogovorene procedure	U angažmanu za sprovođenje dogovorenih procedura revizor je angažovan da sprovede one procedure revizijske prirode, koje su dogovorili revizor i subjekat i eventualno odgovarajuće treće strane, kao i da podnese izvještaj o činjeničnim nalazima. Primaoci tog izvještaja su dužni da sami izvuku zaključke iz revizorovog izvještaja. Izvještaj se podnosi samo onim stranama koje su dogovorile da se sprovedu dogovorene procedure, jer drugi, koji ne poznaju razloge zbog kojih se sprovode te procedure, mogu pogrešno protumačiti rezultate.
Kriterijumi licenciranja klubova	Uslovi koji treba da budu ispunjeni od strane podnosioca zahtjeva za licencu kako bi dobio UEFA licencu. Ovi kriterijumi su podijeljeni u 5 kriterijuma (sportski, infrastrukturni, personalno-administrativni, pravni i finansijski).
Standard kvaliteta sistema licenciranja	Dokument koji definiše minimum zahtjeva koje davalac licence mora da ispuni u vođenju sistema licenciranja.
Zahtjevi za praćenje klubova	Zahtjevi koje treba da ispuni korisnik licence koji se kvalifikovao za neko UEFA takmičenje, izuzev za UEFA Ligu šampiona za žene. Ovi zahtjevi su definisani u važećem UEFA Pravilniku o licenciranju klubova i finansijskom fer-pleju.
Kontrola	Uticao na upravljanje finansijskim i poslovnim politikama pravnog subjekta na način i u cilju ostvarivanja koristi od njegovih aktivnosti. Kontrola može biti stečena vlasništvom nad udjelima u kapitalu, na osnovu statuta ili ugovornog odnosa.
Troškovi pribavljanja registracije igrača	Iznosi koji su plaćeni ili se plaćaju za pribavljanje prava na registraciju igrača, isključujući troškove internog razvoja i druge troškove. Oni uključuju: naknadu za transfer i realizovane iznose uslovnog transfera, uključujući trening kompenzacije i doprinose solidarnosti, koji su plaćeni ili se plaćaju drugom klubu i/ ili trećoj strani za obezbjeđenje registracije igrača, naknade agentima/ posrednicima, i ostale direktne troškove pribavljanja registracije igrača, npr. takse na naknadu za transfer.
Rok za podnošenje zahtjeva davaocu licence	Datum do kojeg davalac licence traži od podnosioca zahtjeva za licencu da podnese sve relevantne informacije u vezi sa svojim zahtjevom za licencu.
Događaj ili uslov od velikog ekonomskog značaja	Događaj ili uslov je od velikog ekonomskog značaja ako se smatra materijalnim u odnosu na finansijske izvještaje pravnog/pravnih lica i zahtjeva različitu (negativnu) prezentaciju rezultata poslovanja,

	finansijskog položaja i neto aktive pravnog/pravnih lica, ako se dogodio/la tokom prethodne finansijske godine ili perioda kraćeg od godinu dana.
Buduće finasijske informacije	Informacije o finansijskom poslovanju i stanju kluba i izvještajnim periodima koji se završavaju u godinama nakon početka UEFA klupskih takmičenja (periodi izvještavanja T+1 i kasnije).
Vlada	Svaki oblik vlasti, uključujući i vladine agencije, vladine službe i slična tijela, bilo na lokalnom ili državnom nivou.
Grupa	Matični entitet i sva zavisna lica. Matični entitet je pravno lice koje ima jedno ili više zavisnih lica. Zavisno lice je pravno lice, uključujući neakcionarsko pravno lice kao što je partnerstvo-ortračko društvo, koje je kontrolisano od strane drugog pravnog lica (poznatog kao matično lice).
Isplate prava na imidž	Isplate prema zaposlenima (bilo direktne ili indirektno) koje nastaju kao rezultat ugovornih obaveza sa podnosiocem zahtjeva za licencu/korisnikom licence, za pravo korišćenja svog imidža i ugleda u odnosu na fudbalske i /ili nefudbalske aktivnosti.
Međunarodni standardi finasijskog izvještavanja (IFRS)	Standardi i tumačenja usvojeni od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde (IASB). Njih čine: <ul style="list-style-type: none"> • Međunarodni standardi finasijskog izvještavanja, • Međunarodni računovodstveni standardi i • Zvanična tumačenja od strane Međunarodne komisije za tumačenje finasijskih izvještaja (IFRIC), prethodno (SIC).
Zajednička kontrola	Ugovoreno dijeljenje kontrole nad ekonomskom aktivnošću, koje postoji kada strateške i operative odluke u vezi sa poslovnim aktivnostima zahtijevaju jednoglasnu saglasnost strana koje dijele kontrolu (učesnici u zajedničkom poduhvatu).
Zajednički poduhvat	Ugovorni aranžman gdje dvije ili više strana preduzimaju ekonomsku aktivnost koja je predmet zajedničke kontrole.
Ključno rukovodeće osoblje	Osobe koje imaju vlast i odgovornost za planiranje, usmjeravanje i kontrolisanje aktivnosti pravnog subjekta, direktno ili indirektno, uključujući ali ne ograničavajući se na bilo kog drugog rukovodioca (izvršnog ili nekog drugog) pravnog lica.
Licenca	Sertifikat koji odobrava FSCG, kojim se potvrđuje ispunjenje minimuma kriterijuma od strane podnosioca zahtjeva za licencu, kao dio procedure prijema za klupska takmičenja u organizaciji UEFA-e.
Podnosilac zahtjeva za licencu	Pravno lice koje je u potpunosti i jedino odgovorno za fudbalski tim koji učestvuje u nacionalnim (FSCG) i međunarodnim (UEFA/FIFA) klupskim takmičenjima i koje je podnijelo zahtjev za UEFA licencu.

Korisnik licence	Podnosilac zahtjeva za licencu kome je odobrena UEFA licence od strane davaoca licence.
Sezona licenciranja	UEFA sezona za koju je podnosilac zahtjeva za licencu tražio/dobio UEFA licencu. Ona počinje dan nakon isteka roka za podnošenje UEFA-i liste odluka o datim licencama od strane davaoca licence (31. maj u principu) i traje do istog roka naredne godine.
Davalac licence	Tijelo koje upravlja sistemom licenciranja klubova i daje licence. U Crnoj Gori davalac licence je Fudbalski savez Crne Gore (FSCG).
Lista odluka o licencama	Lista koju davalac licence podnosi UEFA-i, a koja, između ostalog, sadrži informacije o podnosiocima zahtjeva za licence koji su prošli proceduru licenciranja i od nacionalnih tijela za donošenje odluka dobili UEFA licencu u formatu koji je utvrdila i saopštila UEFA administracija.
Materijalnost	Izostavljanje ili pogrešno predstavljanje informacija je materijalno značajno ako one mogu, individualno ili zajedno, da utiču na ekonomske odluke korisnika zasnovane na finansijskim informacijama dobijenim od strane kluba. Materijalnost zavisi od veličine i prirode izostavljenih ili pogrešno predstavljenih informacija procijenjenih u datom okruženju ili kontekstu. Veličina i priroda informacija, ili kombinacija obje, može da predstavlja faktor u odlučivanju.
Minimum kriterijuma	Kriterijumi koje mora ispunjavati podnosilac zahtjeva za licencu kako bi dobio UEFA licencu.
Nacionalna računovodstvena praksa	Računovodstvena praksa, kao i praksa izvještavanja i objelodanjivanja, zahtijevana od pravnih lica u Crnoj Gori.
Nezavisni revizor	Revizor koji je nezavisan u odnosu na pravno lice, u skladu sa etičkim kodeksom IFAC-a za profesionalne računovođe. Za dodatne informacije posjetite sajt www.ifac.org Izraz revizor može, takođe, biti korišćen prilikom opisivanja srodnih usluga ili angažmana koji zahtijevaju određeni stepen uvjeravanja, a nisu revizija.
Uključene strane	Svaka osoba ili pravno lice uključeno u UEFA-in proces licenciranja klubova ili monitoring proces, uključujući UEFA-u, davaoca licence, podnosioca zahtjeva za licencu/ korisnika licence ili bilo koje drugo lice.
Strana	Osoba ili pravni subjekat.
Zaštita od povjerilaca	Postupci u skladu sa zakonom i propisima, čiji su ciljevi da štite pravno lice od povjerilaca, da spasu nesolventna pravna lica i omoguće im da nastave sa poslovanjem po načelu stalnosti. Ovaj proces obuhvata postupke administrativnih procedura i drugih stečajnih postupaka, koji mogu dovesti do dogovora sa povjericima, stečaja ili likvidacije.

Izveštajni subjekat/ subjekti	Registrovani član i/ili fudbalska kompanija ili grupa, koja je uključena u izveštajni subjekat i koja mora da dostavi davaocu licence informacije za potrebe licenciranja i monitoringa klubova.
Izveštajni period	Finansijski izveštajni period zaključen na propisani datum bilansa, bilo da je to jedna godina ili ne.
Značajna promjena	Događaj koji se smatra materijalno značajnim u odnosu na dokumentaciju prethodno predatu davaocu licence i koji bi zahtijevao različitu prezentaciju ukoliko je nastao prije predaje dokumentacije za licenciranje.
Značajan uticaj	Sposobnost da se utiče, ali ne i da se ima kontrola nad finansijskom i operativnom politikom odlučivanja. Značajan uticaj može se steći vlasništvom nad akcijama, na osnovu statuta ili ugovorima. Da bi se izbjegla svaka sumnja, subjekat ili subjekti koji posjeduju istu krajnju kontrolnu stranu (isključujući UEFA-u, članicu UEFA-e i članicu neke pridružene lige) se smatraju da imaju značajan uticaj ako obezbjeđuju iznos ekvivalentan 30% ili više od ukupnog prihoda korisnika licence u izveštajnom periodu.
Stadion	Predstavlja objekat gdje se odigrava utakmica, uključujući, ali se ne ograničava samo na njih, i sve objekte u sklopu stadiona (kancelarije, zdravstvene objekte, pres centar i centar za akreditaciju).
Propisani datum bilansa	Godišnji računovodstveni datum izveštavanja pravnog lica. Propisani datum bilansa primjenljiv za podnosiocje zahtjeva za licencu je 31. decembar.
Dopunske informacije	Finansijske informacije koje se moraju dostaviti davaocu licence, pored finansijskih izveštaja, ukoliko nijesu ispunjeni minimalni računovodstveni zahtjevi za objelodanjivanje podataka. Dopunske informacije moraju biti pripremljene na osnovu računovodstva i računovodstvenih politika, koje su dosljedne finansijskim izveštajima. Finansijske informacije moraju biti izvučene iz izvora koji su dosljedni izvorima koji su korišćeni za pripremu godišnjih finansijskih izveštaja. U tom slučaju, prikazi u dopunskim informacijama moraju biti dosljedni ili usklađeni sa relevantnim prikazima u finansijskim izveštajima.
Objekti za treniranje	Mjesto (mjesto) na kome registrovani igrači kluba redovno obavljaju fudbalsko treniranje i/ili aktivnosti u sklopu programa razvoja omladinskog fudbala.

II LICENCIRANJE KLUBOVA FSCG ZA TAKMIČENJA U ORGANIZACIJI UEFA

Poglavlje 1: Davalac licence

Član 5

FSCG je davalac licence za klubove, članove Prve i Druge lige, koji moraju podnijeti zahtjev za izdavanje UEFA licence, potrebne za učešće u klupskim takmičenjima u organizaciji UEFA tokom sezone licenciranja.

FSCG vodi sistem licenciranja za takmičenja u organizaciji UEFA, imenuje odgovarajuća tijela za licenciranje (kako je opisano u nastavku), utvrđuje neophodne postupke i rokove, saraduje sa UEFA-om i vrši sve druge poslove vezane za proces licenciranja.

UEFA licenca se izdaje jednom godišnje i važi za UEFA klupska takmičenja tokom sezone licenciranja.

Član 6

Davalac licence definiše procedure/metode ocjenjivanja. Metode ocjenjivanja koje se koriste za provjeru da li su uslovi finansijskih kriterijuma ispunjeni, definisane su članovima 81 do 92 Pravilnika i pratećim Priručnikom za primjenu finansijskih kriterijuma FSCG Pravilnika o licenciranju klubova za takmičenja u organizaciji UEFA-e.

Davalac licence definiše procedure ocjenjivanja, osiguravajući jednak tretman svim klubovima koji apliciraju za licencu. Davalac licence procjenjuje dokumentaciju dostavljenu od strane klubova, provjerava kompletnost iste i provjerava da li je svaki od kriterijuma ispunjen i koje buduće informacije, ukoliko je potrebno, treba dostaviti kako bi se licenca mogla izdati.

Davalac licence garantuje svim podnosiocima zahtjeva za licencu da će svi podaci koje dostave u toku postupka licenciranja biti čuvani kao tajna i da neće biti dostupni trećim licima.

Davalac licence obezbjeđuje da sva lica, koja u ime davaoca licence rade u procesu licenciranja klubova potpišu „klausulu o povjerljivosti“ prije nego što počnu sa obavljanjem tih poslova. Organi licenciranja klubova

Član 7

Postoje dva organa licenciranja klubova: prvostepeni organ je „Komisija za licenciranje“, a drugostepeni organ je „Komisija za žalbe za licenciranje“.

Organi nadležni u prvom i drugom stepenu su nezavisni jedan od drugog.

Članove organa iz stava 2 ovog člana bira Izvršni odbor FSCG, na mandatni period od 4 (četiri) godine i mogu ponovo biti birani na tu funkciju.

Članovi Komisije za licenciranje i Komisije za žalbe za licenciranje ne smiju istovremeno pripadati administraciji kluba, administraciji saveza, ili bilo kojim statutom propisanim organima koji odlučuju ili komisijama FSCG.

Stručnu i administrativnu pomoć ovim organima pruža administracija FSCG.

Zvanični jezik koji se koristi u postupku licenciranja klubova je je crnogorski.

Član 8

Komisija za licenciranje klubova je organ koji u prvom stepenu, a na osnovu pismenog zahtjeva i dokumentacije dostavljene u utvrđenom roku, odlučuje o izdavanju licence podnosiocu zahtjeva.

Komisija za licenciranje klubova ima 5 (pet) članova.

Član 9

Komisija za žalbe za licenciranje kao drugostepeni organ odlučuje o žalbama klubova podnjetim u pisanoj formi protiv prvostepene odluke Komisije za licenciranje klubova i njena odluka o izdavanju ili povlačenju licence je konačna.

Komisija za žalbe za licenciranje ima 5 (pet) članova.

Član 10

Osnova za žalbe može biti bilo koja činjenica za koju podnosilac žalbe smatra da predstavlja kršenje odredbi ovog Pravilnika.

Žalbu mogu podnijeti:

- a) podnosilac zahtjeva za licencu, kojem je odbijeno izdavanje licence od strane prvostepenog organa,
- b) korisnik licence, čiju UEFA licencu je povukao prvostepeni organ i
- c) Menadžer za licenciranje ispred davaoca licence.

U žalbi je neophodno navesti:

- 1) odluku davaoca licence koja se pobija žalbom,
- 2) razloge zbog kojih se odluka pobija,
- 3) osnovne podatke o podnosiocu žalbe.

Davalac licence može, kad ocijeni da žalba ne sadrži ove podatke, od podnosioca žalbe zahtijevati da dopuni žalbu.

Rok za dopunu žalbe ne može biti duži od tri dana.

Ako podnosilac žalbe u ostavljenom roku ne dopuni žalbu, davalac licence će nastaviti postupak i, u skladu sa raspoloživim podacima i okolnostima, donijeti odluku.

Žalba na odluku prvostepenog organa mora se podnijeti u pisanoj formi u roku od 5 (pet) radnih dana od datuma prijema odluke prvostepenog organa.

Podnosilac zahtjeva za licencu i korisnik licence moraju podnijeti žalbu preko Odjeljenja za licenciranje klubova.

Taksa za podnošenje žalbe iznosi 200 EUR i mora biti uplaćena na račun FSCG na dan podnošenja žalbe.

Blagovremeno izjavljena žalba ne odlaže dalji postupak.

Komisija za žalbe donosi odluku na osnovu odluke Komisije za licenciranje i svih prihvatljivih dokaza, koje žalilac dostavi u svojoj žalbi i u utvrđenom roku.

Član 11

Sve poslove u vezi sa licenciranjem za takmičenja u organizaciji UEFA vodi Odjeljenje za licenciranje FSCG. Odjeljenje za licenciranje može povjeriti vršenje određenih specijalizovanih poslova u vezi sa licenciranjem drugom pravnom licu – nezavisnom ekspertu, (npr. primjena finansijskih kriterijuma povjerava se finansijskom savjetniku) o čemu se zaključuje pisani ugovor.

Odjeljenje za licenciranje:

- vrši pripremu, primjenu i razvoj sistema licenciranja klubova,
- pruža podršku organima licenciranja klubova,
- pruža svu pomoć, savjete i praćenje klubovima tokom sezone,
- obavještava UEFA-u o svakom događaju nakon dobijanja licence, a koji predstavlja značajnu promjenu u odnosu na prethodno dostavljene informacije davaocu licence, uključujući promjenu pravnog oblika ili pravne strukture grupe,
- služi kao kontakt i razmjenjuje informacije sa UEFA-om i drugim nacionalnim savezima, članovima UEFA-e,
- obavlja sve administrativne i tehničke zadatke vezano za proceduru licenciranja.

Odjeljenje za licenciranje u svom sastavu ima kvalifikovano osoblje i potrebnu infrastrukturu.

Odjeljenje za licenciranje ima menadžera licenciranja (u daljem tekstu: ML) koji je odgovoran za administraciju licenciranja i koji vodi i organizuje sve poslove iz nadležnosti Odjeljenja.

U procesu licenciranja mora biti angažovano 5 eksperata, sa sljedećim kvalifikacijama i zadacima:

a) Finansijski ekspert

Finansijski ekspert mora imati diplomu Ekonomskog fakulteta, sertifikat računovođe priznat od strane udruženja računovođa Crne Gore i najmanje 5 godina radnog iskustva u oblasti ekonomije. Finansijski ekspert analizira i pregleda finansijsku dokumentaciju klubova i daje stručna mišljenja o ispunjenosti finansijskih kriterijuma.

b) Pravni ekspert

Pravni ekspert mora imati diplomu Pravnog fakulteta i najmanje 5 godina radnog iskustva u oblasti prava. Pravni ekspert vrši kontrolu klubova u smislu poštovanja pravila propisanih nacionalnim zakonodavstvom i propisa donijetih od strane FSCG (ili davaoca licence), vrši pregled pravne dokumentacije klubova i daje stručna mišljenja o ispunjenosti pravnih kriterijuma.

c) Ekspert za sportske kriterijume

Ekspert za sportske kriterijume mora imati diplomu Fakulteta za sport i fizičko vaspitanje i najmanje 5 godina radnog iskustva u oblasti sporta. Ekspert za sportske kriterijume vrši provjeru stručnih kvalifikacija trenera klubova, pregled sportske dokumentacije i daje stručna mišljenja o ispunjenosti sportskih kriterijuma.

d) Ekspert za infrastrukturne kriterijume

Ekspert za infrastrukturne kriterijume mora imati diplomu Arhitektonskog ili Građevinskog fakulteta i najmanje 5 godina radnog iskustva u ovoj oblasti. Ekspert za infrastrukturne kriterijume vrši kontrolu

stadiona, pregled infrastrukturne dokumentacije i daje stručna mišljenja o ispunjenosti infrastrukturnih kriterijuma.

e) Ekspert za personalno-administrativne kriterijume

Ekspert za personalno-administrativne kriterijume mora imati diplomu Pravnog fakulteta i najmanje 5 godina radnog iskustva u oblasti prava. Ekspert za personalno-administrativne kriterijume vrši kontrolu klubova u smislu poštovanja pravila propisanih nacionalnim zakonodavstvom i propisa donijetih od strane FSCG (ili davaoca licence), vrši pregled pravne dokumentacije klubova i daje stručna mišljenja o ispunjenosti personalno-administrativnih kriterijuma.

Najmanje jedan član odjeljenja za licenciranje ili eksterni finansijski savjetnik mora imati licencu revizora izdatu od Ministarstva finansija Crne Gore, radno iskustvo od minimum tri godine u predmetnoj materiji, i ne smije biti u konfliktu interesa u odnosu na klubove koji učestvuju ili imaju namjeru da učestvuju u postupku licenciranja, što podrazumijeva da ne pruža ili nije pružao usluge tim klubovima unazad tri godine.

Član 12

Sva tijela uključena u proces licenciranja klubova moraju biti organizovana u skladu sa načelima i principima propisanim ovim Pravilnikom.

Članovi Komisije za licenciranje i Komisije za žalbe za licenciranje ne mogu istovremeno biti i članovi pravnih i disciplinskih organa FSCG.

Član 13

FSCG utvrđuje potrebne uslove koje članovi organa licenciranja moraju ispuniti, u skladu sa, sljedećim:

- U sastavu oba organa za licenciranje, Komisiji za licenciranje i Komisiji za žalbe za licenciranje, obavezno moraju biti zastupljeni najmanje jedan advokat i jedan ovlašćeni revizor ili ovlašćeni računovođa, koji posjeduju kvalifikacije priznate od strane odgovarajućih nacionalnih profesionalnih tijela,
- Advokat mora biti član Advokatske komore Crne Gore,
- Ovlašćeni revizor/računovođa mora biti priznat od strane Ministarstva finansija Crne Gore,
- Administrativno osoblje FSCG može biti izabrano samo za člana prvostepenog organa, izuzev članova Odjeljenja za licenciranje (ML i eksperata za pojedine kriterijume), koji ne mogu biti članovi nijednog tijela.

Članovi oba organa za licenciranje ne mogu istovremeno biti članovi Izvršnog odbora FSCG.

Član 14

Članovi organa za licenciranje moraju:

- u svom radu postupati nepristrasno,
- biti nezavisni, a u slučaju postojanja sumnje u njihovu nezavisnost od strane podnosioca zahtjeva za licencu ili ako postoji konflikt interesa, moraju se uzdržati od diskusije i glasanja.

Moraju se odmah uzdržati od diskusije i glasanja, ako su oni ili bilo koji član njihove uže porodice (braćni drug, djeca, roditelji, braća i sestre) članovi, akcionari, poslovni partneri, sponzori, konsultanti ili su u nekom drugom ugovornom odnosu sa klubom o čijem se zahtjevu za dobijanje licence odlučuje.

- ne smiju istovremeno djelovati kao Menadžer licenciranja,
- ne smiju pripadati istovremeno izvršnim organima FSCG, kao i drugim organima FSCG,
- ne smiju istovremeno biti članovi izvršnih organa asocijacije članice UEFA ili njegove pridružene lige,
- ne smiju istovremeno biti članovi rukovodstva pridruženog kluba,
- moraju biti saglasni sa etičkim kodeksom FIFA-e,
- moraju biti saglasni sa zahtjevima sadržanim u članu 24. Statuta FSCG.

Član 15

Organi za licenciranje odlučuju većinom glasova. Svaki od članova ima jedan glas (u zavisnosti od stava 3 u nastavku). Glasanje preko punomoćnika nije dozvoljeno.

Odluke su punovažne ako najmanje tri (3) člana Komisije prisustvuju sjednici.

U slučaju jednakog broja glasova, glas predsjednika je odlučujući (računa se dvostruko).

Sve odluke organa za licenciranje donose se u pismenoj formi i moraju sadržati pravnu pouku.

Sastanci i odluke organa za licenciranje nijesu javni. Međutim, odluke od opšteg interesa za fudbalske klubove i javnost mogu biti saopštene ukoliko se poštuju pravila tajnosti.

Član 16

Sjednicama organa na kojima se donose odluke o izdavanju licenci na osnovu podnijete dokumentacije, mogu prisustvovati ovlašćeni predstavnici klubova podnosilaca zahtjeva za licencu ili njihovi pravni zastupnici, ali samo u dijelu koji se odnosi na raspravu u vezi ispunjenja pojedinih kriterijuma.

Ovlašćeni predstavnici klubova podnosilaca zahtjeva za licencu mogu se izjašnjavati nakon što im predsjednik Komisije da riječ.

Prilikom rasprave o ispunjenosti pojedinih kriterijuma, teret dokazivanja je na strani podnosioca zahtjeva za dobijanje licence.

Svim strankama koje učestvuju u procesu licenciranja, garantuje se jednak tretman prilikom razmatranja i odlučivanja na sjednicama komisija, tokom čitavog procesa licenciranja.

Član 17

Odluke Komisije za žalbe su konačne i protiv njih nisu dozvoljeni vanredni pravni lijekovi.

Poglavlje 2: Podnosilac zahtjeva za licencu i UEFA licenca

Član 18

Pravno lice koje podnosi zahtjev za UEFA licencu zove se podnosilac zahtjeva za licencu. Kada se licenca izda podnosiocu zahtjeva za licencu, on postaje korisnik licence.

Član 19

Klubovi koji se takmiče u Prvoj ligi FSCG i Ženskoj fudbalskoj ligi FSCG obavezni su da prođu kroz proces licenciranja, kako je definisano u Poglavlju 4 „Osnovni proces“ ovog Pravilnika. Međutim, odluka o odbijanju zahtjeva za licencu ne utiče na narednu domaću takmičarsku sezonu.

Član 20

Podnosilac zahtjeva za licencu može biti samo fudbalski klub, tj. pravni subjekat koji ima punu odgovornost za fudbalski tim koji učestvuje u državnim (FSCG) i međunarodnim (UEFA/FIFA) takmičenjima, a koji je registrovani član FSCG.

Članstvo mora trajati, računajući od početka sezone za koju se izdaje licence, najmanje tri uzastopne godine. Svaka promjena pravnog oblika kluba, pravne strukture kompanije (uključujući spajanje sa drugim entitetom ili prenos fudbalskih aktivnosti na drugi entitet) ili identiteta (uključujući promjenu sjedišta, imena ili boja) podnosioca zahtjeva za licencu tokom ovog perioda, na štetu integriteta nekog takmičenja ili olakšavanja kvalifikovanja kluba na osnovu sportskog rezultata ili dobijanja licence, smatraće se prekidom članstva u smislu značenja ove odredbe.

Član 21

Status podnosioca zahtjeva za licencu (npr. profesionalni, poluprofesionalni, amaterski klub) i njegov pravni status nijesu relevantni za izdavanje licence.

Član 22

Podnosilac zahtjeva za licencu odgovoran je za ispunjenje svih kriterijuma u postupku licenciranja klubova.

Član 23

Podnosilac zahtjeva za licencu mora dostaviti davaocu licence sljedeće:

- a) sve neophodne informacije i/ili relevantna dokumenta kojima će se u potpunosti potvrditi da su obaveze u vezi licenciranja ispunjene,
- b) svu ostalu dokumentaciju relevantnu za davaoca licence prilikom donošenja odluke.

Ovo podrazumijeva dostavljanje informacija o izvještajnom subjektu/subjektima u vezi sa sportskim, infrastrukturnim, personalno-administrativnim, pravnim i finansijskim kriterijumima.

Klub-podnosilac zahtjeva za licencu mora da obavijesti Odjeljenje za licenciranje o svim značajnim događajima nastalim nakon dostavljanja licencne dokumentacije, a koji predstavljaju značajnu promjenu (uključujući promjenu pravnog oblika podnosioca zahtjeva za licencu, pravne strukture ili identiteta) u odnosu na prethodno dostavljene informacije u vezi sa kriterijumima licenciranja klubova.

Klub-podnosilac zahtjeva za licencu mora da obavijesti Odjeljenje za licenciranje o ovim promjenama najkasnije u roku od 10 (deset) radnih dana od dana njihovog nastanka.

Član 24

UEFA licenca je neprenosiva.

UEFA licenca važi jednu godinu i ona automatski prestaje na kraju sezone za koju je izdata.

Tokom sezone, korisniku licence se od strane davaoca licence može oduzeti licenca, ako:

- klub ne može više da ispunjava neke od uslova-kriterijuma iz Pravilnika ili
- klub prekrši neku od obaveza iz Pravilnika.

FSCG će odmah obavijestiti UEFA Odjeljenje za licenciranje čim oduzimanje licence postane izvjesno.

Član 25

Odluku o povlačenju licence donosi prvostepena komisija za licenciranje na predlog ML, nakon što ista utvrdi da postoje razlozi za povlačenje, kako je navedeno u prethodnom članu.

Podnosilac zahtjeva za licencu ima pravo da uloži žalbu protiv odluke o povlačenju licence u roku od osam dana od prijema takve odluke. Žalba se podnosi Komisiji za žalbe za licenciranje. Odluka Komisije za žalbe za licenciranje je konačna.

Član 26

Nadležni organ UEFA-e donosi konačnu odluku u vezi sa učešćem kluba-podnosioca zahtjeva u UEFA takmičenju.

Član 27

Klubovi koji se kvalifikuju za UEFA klupska takmičenja na osnovu sportskih zasluga moraju dobiti UEFA licencu koju odobrava i izdaje FSCG u skladu sa ovim propisima, osim gdje se stavovi 2 i 3 ovog člana primenjuju.

Za klub koji se na osnovu sportskih rezultata kvalifikovao za neko od klupskih takmičenja UEFA, a nije prošao postupak licenciranja ili je prošao proces licenciranja koji je niži/nije ekvivalentan onom koji se primjenjuje na izdavanje UEFA licence iz ovog Pravilnika, iz razloga što pripada ligi koja nije Prva liga, FSCG može, u ime kluba, da zatraži vanrednu primjenu sistema licenciranja, u skladu sa Aneksom 2 ovog Pravilnika.

Na osnovu takvog vanrednog zahtjeva, UEFA može dodijeliti specijalnu dozvolu za učešće u odgovarajućem UEFA klupskom takmičenju u skladu sa propisima UEFA-e, koja će važiti samo za taj klub i samo za tu sezonu.

Član 28

Zahtjevi za UEFA praćenje klubova su sadržani u UEFA Pravilniku o licenciranju klubova i finansijskom fer-pleju i ovi zahtjevi se primenjuju direktno na crnogorske korisnike licenci koji su se kvalifikovali za UEFA klupska takmičenja.

Poglavlje 3: Osnovni postupak

Član 29

Davalac licence definiše postupak izdavanja licence za provjeru kriterijuma licenciranja i za kontrolu izdavanja UEFA licenci podnoscima zahtjeva za licencu. Postupak izdavanja licence je definisan narednim članovima i Aneksom I ovog Pravilnika.

Postupak izdavanja licence zasniva se na načelima efikasnosti i nezavisnosti u odlučivanju i ravnopravnom i nepristrasnom tretmanu svih podnosilaca zahtjeva za izdavanje licence (Aneks I ovog Pravilnika). Osnovni postupak mora biti sertifikovan u skladu sa Standardom kvaliteta sistema licenciranja jednom godišnje, od strane nezavisnog tijela imenovanog od strane UEFA.

Postupak izdavanja licence počinje slanjem poziva od strane Odjeljenja za licenciranje (najkasnije do 31. decembra) svim klubovima Prve lige da se prijave za proces licenciranja, a završava se dostavljanjem liste odluka o izdavanju licenci UEFA administraciji (u principu, najkasnije do 31. maja).

Član 30

Odjeljenje za licenciranje FSCG poziva sve klubove Prve lige FSCG da se prijave za UEFA licencu. Ovi pozivi se šalju klubovima preporučenom poštom najkasnije do 31. decembra, koji prethodi sezoni licenciranja.

Klubovi Prve lige FSCG moraju dostaviti Odjeljenju za licenciranje svoje pismene zahtjeve za izdavanje UEFA licence najkasnije do 15. januara, koji prethodi sezoni licenciranja.

U svom zahtjevu za izdavanje licence, klubovi Prve lige moraju potvrditi da će ispunjavati sve obaveze vezano za sistem licenciranja klubova.

Ovaj zahtjev mora biti potpisan od strane ovlašćenog predstavnika podnosioca zahtjeva za licencu.

Član 31

U skladu sa odredbama ovog Pravilnika, Odjeljenje za licenciranje sastavlja komplet potrebnih formulara i obrazaca (licencna dokumentacija).

Odjeljenje za licenciranje dostavlja licencnu dokumentaciju podnoscima zahtjeva za licencu najkasnije do 31. januara, koji prethodi sezoni licenciranja.

Član 32

Podnosioci zahtjeva za licencu moraju popuniti i vratiti licencnu dokumentaciju, (osim dokumentacije koja se odnosi na finansijske kriterijume koja je navedena u paragrafima 2 i 3 ovog člana), Odjeljenju za licenciranje FSCG najkasnije do 1. marta, koji prethodi sezoni licenciranja.

Rok za podnošenje finansijske dokumentacije je 1. april, koji prethodi sezoni licenciranja.

Rok za podnošenje pisane izjave davaocu licence je definisan u članu 88.

Član 33

Po prijemu kompletne licencne dokumentacije, ML provjerava da li je dokumentacija kompletna i da li je podnijeta na vrijeme.

U procesu pregledanja dokumentacije ML može od podnosioca zahtjeva tražiti dodatne informacije i pojašnjenja, i vršiti neposredan uvid kroz posjete klubovima podnosiocima zahtjeva za licencu.

Ako je dokumentacija kompletna i dostavljena na vrijeme, ML je prosljeđuje imenovanim ekspertima za pojedinačne kriterijume.

Član 34

Nakon stručnog sagledavanja svih aspekata pojedinačnih zahtjeva za dobijanje UEFA licence od strane eksperata za svaki od kriterijuma i razgovora sa ML, ML priprema izvještaj koji sadrži njegovo mišljenje po pitanju pojedinačnih odluka o licenciranju, koje će biti donijete od strane Komisije za licenciranje

Procjena licencne dokumentacije od strane Odjeljenja za licenciranje se završava najkasnije do 15. aprila, koji prethodi sezoni licenciranja.

Sjednicu Komisije za licenciranje, po pribavljenom mišljenju ML, saziva predsjednik Komisije i odmah obavještava sve strane uključene u proces licenciranja.

U roku od sedam dana prije datuma sjednice Komisije za licenciranje, podnosilac zahtjeva za licencu mora pripremiti pisanu izjavu davaocu licence, u skladu sa članom 88.

Sve odluke prvostepene komisije moraju biti donijete najkasnije do 30. aprila koji prethodi sezoni licenciranja i odmah dostavljene podnosiocu zahtjeva preporučenom poštom.

Član 35

Ukoliko je odluka Komisije za licenciranje pozitivna, izdaje se UEFA licenca podnosiocu zahtjeva.

Član 36

U slučaju odbijanja zahtjeva za izdavanje UEFA licence, odluka Komisije za licenciranje mora sadržati detaljno obrazloženje i pravnu pouku o žalbi pred Komisijom za žalbe za licenciranje.

Član 37

ML utvrđuje da li je žalba podnijeta u roku i sastavlja izvještaj za sjednicu Komisije za žalbe za licenciranje (drugostepeni organ).

Sjednicu Komisije za žalbe za licenciranje saziva predsjednik Komisije.

Komisija za žalbe za licenciranje donosi odluku na osnovu odluke Komisije za licenciranje, kao i svih dokaza podnijetih od strane kluba koji je uložio žalbu.

Sve odluke Komisije za žalbe za licenciranje moraju biti donijete u pisanoj formi najkasnije do 25. maja koji prethodi sezoni licenciranja.

Odluka mora biti odmah dostavljena podnosiocu žalbe.

Član 38

Komisija za žalbe za licenciranje će odbiti žalbu, ukoliko ista nije podnijeta u roku propisanom u članu 10 ovog Pravilnika.

Komisija za žalbe za licenciranje može usvojiti žalbu i dodijeliti UEFA licencu klubu podnosiocu zahtjeva.

Ako Komisija za žalbe za licenciranje procijeni da je žalba neosnovana, ista će biti odbijena i licenca se neće izdati.

Član 39

ML obavještava UEFA-u o licencama izdatim od strane FSCG, u roku propisanom od strane UEFA-e (u principu do 31. maja).

Postupak prijema u klupsko takmičenje UEFA je u isključivoj nadležnosti njenih organa, koji donose konačnu odluku o prijemu kluba u takmičenje.

Poglavlje 4: Kriterijumi licenciranja klubova

Član 40

Klub-podnosilac zahtjeva za licencu mora da ispuni obavezne kriterijume propisane ovim Pravilnikom da bi dobio UEFA licencu, sa izuzetkom UEFA Lige šampiona za žene (kriterijumi propisani u Aneksu 3).

Postoji pet grupa kriterijuma i to:

- a) sportski,
- b) infrastrukturni,
- c) personalno-administrativni,
- d) pravni i
- e) finansijski.

Svi kriterijumi, izuzev onih navedenih u sljedećem stavu, moraju biti ispunjeni od strane podnosioca zahtjeva za licencu kako bi dobio licencu za učešće u klupskim takmičenjima u organizaciji UEFA. Neispunjenje kriterijuma iz čl. 49, 50, 51, 56, 70, 71, 73 i 74 neće prouzrokovati odbijanje izdavanja licence, već će se primijeniti sankcije definisane članovima 96-99 ovog Pravilnika.

1. SPORTSKI KRITERIJUMI

Član 41

Ciljevi ispunjenja sportskih kriterijuma su sljedeći:

- a) da klubovi sa teritorije Crne Gore ulažu u razvijanje kvalitetnih programa razvoja omladinskog fudbala,
- b) da klubovi podržavaju nefudbalsko obrazovanje i podstiču obrazovanje mladih igrača koje nije vezano samo za sport,
- c) da klubovi unaprjeđuju medicinsku zaštitu mladih igrača,

- d) da klubovi primjenjuju fer - plej na terenu i van njega (uključujući opšte poznavanje i razumijevanje pitanja suđenja svih učesnika utakmice, kao što su sudije, igrači, treneri i zvaničnici).

Svi igrači podnosioca zahtjeva za licencu, uključujući i mlade igrače iznad 10 godina starosti, moraju biti registrovani kod Saveza, člana UEFA, u skladu sa relevantnim odredbama FIFA Pravilnika o statusu i transferu igrača.

1.1. Odobreni program razvoja omladinskog fudbala

Član 42

Svaki podnosilac zahtjeva za licencu mora da ima pisani program razvoja omladinskog fudbala odobren od strane FSCG.

Komisija za omladinski fudbal FSCG mora izdati ovo odobrenje najkasnije do 31.01. koji prethodi sezoni licenciranja. Davalac licence mora potvrditi implementaciju odobrenog programa razvoja omladinskog fudbala i ocijeniti njegov kvalitet.

Program razvoja omladinskog fudbala mora da sadrži sljedeće:

- a) ciljeve i filozofiju omladinskog razvoja,
- b) organizaciju omladinskog sektora (organizaciona šema, angažovana tijela, odnosi sa podnosiocima zahtjeva za licencu, omladinski timovi, itd),
- c) kadar (tehnički, medicinski i administrativni) i traženi minimum obrazovanja,
- d) infrastrukturu za rad mladih kategorija (objekti za treninge i utakmice, i ostalo),
- e) finansijska sredstva (budžet, doprinos kluba koji podnosi zahtjev za licencu, igrača ili lokalne zajednice),
- f) program fudbalskog razvoja za različite uzraste (igračke vještine, tehnika, taktika, fizička pripremljenost),
- g) edukativne programe („Pravila igre“, anti-doping, anti-rasizam, integritet takmičenja, itd.) ,
- h) medicinska briga i podrška mladim igračima (uključujući i vođenje medicinske evidencije),
- i) postupak analize i dobijanja povratnih informacija u cilju ocjenjivanja rezultata i postizanja postavljenih ciljeva,
- j) validnost programa (najmanje tri godine, a najviše sedam).

Član 43

Program razvoja omladinskog fudbala mora dalje da sadrži sljedeće odredbe koje se odnose na podršku podnosioca zahtjeva za licencu obaveznom i dopunskom školskom obrazovanju mladih igrača:

- a) podnosilac zahtjeva za licencu obezbjeđuje da svaki mladi igrač koji je uključen u program omladinskog razvoja ima mogućnost da redovno pohađa obavezno školovanje u skladu sa nacionalnim zakonom,
- b) podnosilac zahtjeva za licencu obezbjeđuje da svaki mladi igrač koji je uključen u ovaj program omladinskog razvoja ne bude spriječen da nastavi svoje nefudbalsko obrazovanje.

1.2. Omladinski timovi

Član 44

Podnosilac zahtjeva za licencu mora da ima (kao minimum), sljedeće omladinske ekipe u okviru pravnog lica, drugog pravnog lica uključenog u izvještajni subjekat, ili kluba pridruženog ovom pravnom licu:

- a) najmanje 2 (dvije) omladinske ekipe uzrasta od 15 do 21 godinu,
- b) najmanje 1 (jednu) omladinsku ekipu uzrasta od 10 do 14 godina,
- c) najmanje 1 (jednu) omladinsku ekipu uzrasta ispod 10 godina starosti.

Svaki mladi igrač ovih timova mora biti registrovan kod FSCG.

Član 45

Omladinske ekipe koje pripadaju uzrastima navedenim u članu 44, tačke a) i b), moraju da učestvuju u zvaničnim takmičenjima ili u programima koji su priznati od strane FSCG, a koja se igraju na nacionalnom, regionalnom ili lokalnom nivou. Omladinske ekipe koje pripadaju uzrastu do 10 godina navedenom u članu 44, tačka c), ne moraju da učestvuju u zvaničnim takmičenjima, već se za taj uzrast organizuju mini-turniri, okupljanja na lokalnom nivou i sl.

1.3. Potpisan ugovor sa profesionalnim igračima

Član 46

Svi profesionalni igrači podnosioca zahtjeva za licence moraju imati ugovor potpisan sa podnosiocem zahtjeva za licencu, shodno odgovarajućim odredbama FIFA Pravilnika o statusu i transferu igrača.

1.4. Registracija igrača

Član 47

Svi igrači podnosioca zahtjeva za licencu, uključujući i igrače starije od 10 godina, moraju da budu registrovani u FSCG u skladu sa odgovarajućim odredbama FIFA Pravilnika o statusu i transferu igrača.

1.5. Medicinska zaštita igrača

Član 48

Podnosilac zahtjeva za licencu mora da obezbijedi da svi njegovi igrači stariji od 12 godina budu pregledani jednom godišnje, u skladu sa odredbama UEFA Medicinskog pravilnika.

Podnosilac zahtjeva za licencu mora da dostavi dokaz o izvršenom zdravstvenom pregledu za svakog igrača pojedinačno ili potvrdu potpisanu od strane igrača i odgovornog doktora o izvršenom ljekarskom pregledu sa datumom i sadržajem pregleda.

1.6. Sudijska pitanja i pravila igre

Član 49

Cilj ovog kriterijuma je promovisanje sudijskih pitanja i bolje razumijevanje pravila igre.

Podnosilac zahtjeva za licencu mora prisustvovati sjednicama ili skupovima o sudijskim pitanjima, organizovanim od strane FSCG, tokom godine koja prethodi sezoni licenciranja.

Kao minimum, kapiten prvog tima (ili njegov zamjenik) kao i trener prvog tima (ili njegov pomoćnik) moraju prisustvovati sjednicama ili skupovima o sudijskim pitanjima koje organizuje FSCG.

1.7. Praksa rasne jednakosti i anti-diskriminacije

Član 50

Podnosilac zahtjeva za licencu mora uspostaviti i primjenjivati politiku borbe protiv rasizma i diskriminacije u fudbalu, u skladu sa UEFA-inim Planom o rasizmu od 10 tačaka, definisanim UEFA Pravilnikom o bezbjednosti i sigurnosti.

1.8. Zaštita i dobrobit djece

Član 51

Podnosilac zahtjeva za licencu mora da uspostavi i sprovodi mjere u skladu sa svim relevantnim smjernicama UEFA-e, u cilju zaštite, očuvanja i osiguranja dobrobiti mladih igrača, kao i da obezbijedi i da se stara da oni budu u bezbjednoj sredini prilikom učestvovanja u aktivnostima koje podnosilac zahtjeva za licencu organizuje.

Odgovarajući dokument, naveden u stavu 1 ovog člana, mora se dostaviti uz licencnu dokumentaciju.

2. INFRASTRUKTURNI KRITERIJUMI

Član 52

Cilj infrastrukturnih kriterijuma je da podnosioci zahtjeva za licencu imaju na raspolaganju „odobreni“ stadion za odigravanje utakmica u nekom od takmičenja UEFA-e, koji će igračima, gledaocima i predstavnicima medija pružiti propisno opremljene, dobro odabrane, sigurne, bezbjedne i udobne stadione, kao i da klubovi imaju na raspolaganju odgovarajuće sadržaje za svoje

igrače koji će im omogućiti da usavršavaju fudbalske vještine i promovišu ostale segmente važne za razvoj.

2.1. Odobreni stadion za UEFA klupska takmičenja

Član 53

Klub-podnosilac zahtjeva za licencu mora da ima na raspolaganju stadion za odigravanje utakmica klupskih takmičenja organizovanih od strane UEFA-e, koji se mora nalaziti na teritoriji FSCG.

Klub-podnosilac zahtjeva za licencu mora da ima stadion. Ukoliko klub podnosilac zahtjeva ne posjeduje stadion mora da putem ugovora sa vlasnikom/cima obezbijedi njegovo korišćenje. Mora postojati garancija da se stadion može koristiti za UEFA utakmice od strane podnosioca zahtjeva za licencu kao domaćina tokom sezone licenciranja.

Stadion mora da ispunjava sve minimalne kriterijume i zahtjeve, koji su definisani u UEFA Pravilniku o infrastrukturi stadiona i mora biti odobren od strane FSCG.

Član 54

Komisija za sigurnost i bezbjednost FSCG je tijelo nadležno za pregled i davanje odobrenja za upotrebu stadiona, a u skladu sa UEFA Pravilnikom o infrastrukturi stadiona.

2.2. Objekti za treniranje – raspoloživost

Član 55

Klub-podnosilac zahtjeva za licencu mora da ima na raspolaganju objekte za treniranje u toku cijele godine, koji su u njegovom vlasništvu, ili za koje je zaključio ugovor o korišćenju objekata sa trećom stranom. Ugovor o korišćenju objekata za treniranje mora biti odobren od strane davaoca licence.

Takav ugovor mora sadržati garanciju da će objekti za treniranje biti na raspolaganju klubu tokom sezone licenciranja, uzimajući u obzir program razvoja omladinskog fudbala podnosioca zahtjeva za licencu.

2.3. Objekti za treniranje – minimalna infrastruktura

Član 56

Objekti za treniranje moraju imati sljedeću minimalnu infrastrukturu:

- a) najmanje 1 (jedan) teren odgovarajućih dimenzija,
- b) najmanje 1 (jednu) salu za treniranje u zimskim uslovima,
- c) najmanje 2 (dvije) svlačionice sa tuševima i sanitarnim uređajima,
- d) najmanje 1 (jedna) ljekarska soba za medicinske preglede igrača.

3. PERSONALNI I ADMINISTRATIVNI KRITERIJUMI

Član 57

U uslovima sve većih zahtjeva za profesionalizacijom u fudbalskom sportu, klubovima se nameće potreba da zaposle kvalifikovane i edukovane kadrove, iskusne stručnjake koji će, pored sportskih, doprinostiti finansijskom i marketinškom uspjehu kluba.

Ciljevi personalnih i administrativnih kriterijuma su:

- a) da se poslovi kluba-podnosioca zahtjeva za licencu vode profesionalno,
- b) da klub-podnosilac zahtjeva za licencu ima na raspolaganju propisno obrazovane, kvalifikovane i iskusne kadrove i
- c) da igrače prvog i ostalih timova treniraju kvalifikovani treneri i da im se obezbijedi neophodno medicinsko osoblje.

3.1. Sekretarijat kluba

Član 58

Klub-podnosilac zahtjeva za licencu mora da ima sekretarijat kluba, kao administrativno-tehničku podršku upravi kluba. Podnosilac zahtjeva za licencu mora imati odgovarajući broj kvalifikovanog administrativnog osoblja shodno svojim potrebama.

FSCG i javnosti mora biti omogućen pristup prostorijama kluba 5 (pet) dana u nedjelji, kao i na dan kada se igra utakmica u nekom od takmičenja UEFA-e.

Sekretarijat kluba mora da ima minimalno sljedeću tehničku infrastrukturu: telefon, faks i kompjuter (e-mail) i internet stranicu.

3.2. Generalni direktor

Član 59

Klub-podnosilac zahtjeva za licencu mora da ima generalnog direktora, koji je, u skladu sa opštim normativnim aktima kluba i pravilnicima, odgovoran za obavljanje svakodnevnih poslova i tehničkih pitanja i sprovođenje politike u skladu sa odlukama Izvršnog odbora kluba.

Generalni direktor mora da obezbijedi da zaposleni u klubu odgovorno, ispravno i na vrijeme sprovedu svoje obaveze u vezi licenciranja.

3.3. Finansijski službenik

Član 60

Klub-podnosilac zahtjeva za licencu mora da ima finansijskog službenika, kao profesionalca u klubu, koji je odgovoran za finansije, kao i za knjigovodstvo, izvještaje nadležnim organima kluba, i dr.

Finansijski službenik mora imati jednu od sljedećih kvalifikacija:

- a) diplomu ovlaštenog javnog računovođe ili
- b) diplomu kvalifikovanog revizora ili

Finansijski službenik može biti osoba koja radi u administraciji kluba ili osoba angažovana putem ugovora.

3.4. Oficir za bezbjednost

Član 61

Klub-podnosilac zahtjeva za licencu mora da ima oficira za bezbjednost odgovornog za pitanja bezbjednosti i sigurnosti.

Oficir za bezbjednost mora imati jednu od sljedećih kvalifikacija:

- a) sertifikat o zvanju policajca ili pripadnika bezbjednosti u skladu sa nacionalnim zakonom, ili
- b) diplomu bezbjednosti i sigurnosti na osnovu posebnog kursa, izdatu od strane FSCG, ili odgovornog organa – u skladu sa zakonom ili
- c) oficir za bezbjednost može biti lice koje je zaposleno u klubu ili lice kome je klub ugovorom povjerio vršenje tih poslova.

3.5. Oficir za medije

Član 62

Klub-podnosilac zahtjeva za licencu, mora da imenuje predstavnika za medije odgovornog za komunikaciju sa sredstvima javnog informisanja, koji mora biti na raspolaganju predstavnicima medija za sve utakmice koje klub igra kao domaćin.

Oficir za medije mora imati jednu od sljedećih kvalifikacija:

- a) diplomu novinara,
- b) potvrdu o završenom kursu za predstavnika za medije, izdatu od strane FSCG ili organizacije priznate od strane FSCG ili
- c) „uvjerenje o kompetentnosti“ odobreno od FSCG, a za koje je potrebno najmanje 3 (tri) godine praktičnog iskustva na ovim poslovima.

Oficir za medije može biti lice koje je zaposleno u klubu ili kome je klub ugovorom povjerio vršenje ovih poslova.

3.6. Ljekar

Član 63

Klub-podnosilac zahtjeva za licencu mora da ima najmanje jednog ljekara odgovornog za medicinsku brigu i savjetovanje igrača, kao i za sprovođenje politike prevencije dopingovanja.

On mora da bude na raspolaganju za vrijeme trajanja utakmice i treninga.

Ljekar mora da ima diplomu Medicinskog fakulteta i licencu izdatu od Ljekarske komore Crne Gore.

Ljekar mora biti propisno registrovan u FSCG.

Ljekar može biti zaposlen u klubu ili osoba angažovana ugovorom.

3.7. Fizioterapeut

Član 64

Klub-podnosilac zahtjeva za licencu mora da ima najmanje jednog fizioterapeuta, odgovornog za medicinsku brigu igrača prvog tima.

On mora da bude na raspolaganju za vrijeme trajanja utakmice i treninga.

Fizioterapeut mora imati diplomu Više fizioterapeutske škole i biti propisno registrovan u FSCG.

Fizioterapeut može biti zaposlen u klubu ili osoba angažovana ugovorom.

3.8. Ljekar omladinskih ekipa

Član 65

Podnosilac zahtjeva za licencu mora imati najmanje jednog ljekara ili fizioterapeuta, koji su odgovorni za medicinsku njegu omladinskih ekipa. Ljekar ili fizioterapeut moraju biti na raspolaganju tokom utakmica i treninga.

Ljekar ili fizioterapeut moraju posjedovati odgovarajuću diplomu izdatu i sertifikovanu od strane nadležnog nacionalnog tijela i moraju biti propisno registrovani u FSCG.

Nije obavezno da ljekar ili fizioterapeut budu stalno zaposleni kod podnosioca zahtjeva za licencu. On/ona mogu biti angažovani ugovorom.

3.9. Trener prvog tima

Član 66

Klub podnosilac zahtjeva za licencu mora da ima prvog trenera koji je odgovoran za rad sa prvim timom.

Trener prvog tima mora da ispunjava kao minimum jedan od sljedećih uslova:

- a) da posjeduje važeću UEFA Pro trenersku licencu ili neku važeću stranu licencu koja je ekvivalentna njoj i kao takva priznata od strane UEFA-e,
- b) da je već započeo obrazovni kurs kojim se stiče diploma navedena u tački a). Neće se smatrati da je ovaj kriterijum ispunjen ako se radi o običnoj izjavi da je u pitanju takav obrazovni kurs.

Trener prvog tima mora biti registrovan kod FSCG i saveza člana UEFA-e i/ili njemu pridružene lige.

3.10. Pomoćni trener prvog tima

Član 67

Podnosilac zahtjeva za licencu mora da ima pomoćnog trenera prvog tima, koji će pomagati prvom treneru u svim poslovima koji su vezani za rad sa prvim timom kluba.

Pomoćni trener prvog tima mora da ispunjava kao minimum jedan od sljedećih uslova:

- a) da posjeduje važeću UEFA A trenersku licencu ili neku važeću stranu licencu koja je ekvivalentna njoj i kao takva priznata od strane UEFA,
- b) da je već započeo obrazovni kurs kojim se stiče diploma navedena u tački a). Neće se smatrati da je ovaj kriterijum ispunjen ako se radi o običnoj izjavi da je u pitanju takav obrazovni kurs.

Pomoćni trener prvog tima mora biti registrovan kod FSCG i saveza člana UEFA-e i/ili njemu pridružene lige.

3.11. Šef programa za omladinski razvoj

Član 68

Klub-podnosilac zahtjeva za licencu mora da ima šefa programa za omladinski razvoj, koji je odgovoran za vođenje i sve tehničke aspekte omladinskog sektora.

Šef programa za omladinski razvoj mora da:

- posjeduje važeću UEFA A trenersku licencu ili neku važeću stranu licencu koja je ekvivalentna njoj i kao takva priznata od strane UEFA, ili važeću UEFA Elitnu omladinsku A licencu izdatu od strane saveza i priznatu od strane UEFA-e.

Šef programa za omladinski razvoj mora biti registrovan kod FSCG i saveza člana UEFA-e i/ili njemu pridružene lige.

Šef programa za omladinski razvoj može preuzeti funkciju trenera jedne od omladinskih selekcija (vidi čl. 70) ili funkciju pomoćnog trenera (vidi čl. 68).

3.12. Treneri omladinskih ekipa

Član 69

Klub-podnosilac zahtjeva za licencu mora imati najmanje jednog trenera u svakoj obaveznoj omladinskoj ekipi u skladu sa čl. 45 ovog Pravilnika, koji su odgovorni za fudbalska pitanja toga tima.

Treneri omladinskih ekipa moraju ispunjavati kao minimum sljedeće uslove:

Treneri omladinskih ekipa uzrasta od 15 do 21 godine:

- da posjeduju važeću UEFA A trenersku licencu ili neku važeću stranu licencu koja je ekvivalentna njoj i kao takva priznata od strane UEFA, ili važeću UEFA Elitnu omladinsku A licencu izdatu od strane saveza i priznatu od strane UEFA-e.

Treneri omladinskih ekipa uzrasta od 10 – 14 i uzrasta ispod 10 godina:

- da posjeduju važeću UEFA A trenersku licencu ili neku važeću stranu licencu koja je ekvivalentna njoj i kao takva priznata od strane UEFA, ili važeću UEFA Elitnu omladinsku A licencu izdatu od strane saveza i priznatu od strane UEFA-e.

Treneri omladinskih ekipa moraju biti registrovani kod FSCG i saveza člana UEFA-e i/ili njemu pridružene lige.

3.13. Kontakt osoba za odnos sa navijačima

Član 70

Podnosilac zahtjeva za licencu mora imenovati jednu kontakt osobu za odnos sa navijačima. Kontakt osoba za odnos sa navijačima će se redovno sastajati i saradivati sa relevantnim klupskim osobljem po svim pratećim pitanjima u vezi sa navijačima.

3.14. Službenik za lica sa posebnim potrebama

Član 71

Podnosilac zahtjeva za licencu mora da imenuje službenika za lica sa posebnim potrebama, kao lice koje će voditi računa o pružanju inkluzivnih usluga i pristupačnosti objekata.

Službenik za lica sa posebnim potrebama će se redovno sastajati i saradivati sa relevantnim klupskim osobljem po svim pratećim pitanjima u vezi sa pružanjem inkluzivnih usluga i pristupačnosti objekata licima sa invaliditetom.

3.15. Organizacija bezbjednosti i sigurnosti - redari

Član 72

Klub-podnosilac zahtjeva za licencu mora da ima uspostavljenu organizaciju bezbjednosti i sigurnosti, u smislu angažovanja redara na utakmicama gdje igra kao domaćin.

Klub mora imati značajan broj redara i dostaviti, uz zahtjev za izdavanje UEFA licence, odgovarajući pismeni dokaz, odnosno izjavu sa listom raspoloživih redara.

Podnosilac zahtjeva za licencu može da:

- a) zaposli redare,
- b) da zaključi ugovor sa vlasnikom stadiona koji će dati redare ili
- c) da zaključi ugovor sa eksternom bezbjedonosnom kompanijom koja će obezbijediti redare.

Postavljeni redari moraju imati odgovarajuću kvalifikaciju.

3.16. Prava i obaveze zaposlenih lica u klubu-podnosiocu zahtjeva za licencu

Član 73

Klub-podnosilac zahtjeva za licencu mora da kroz opis poslova, ugovor ili unutrašnja normativna akta definiše prava i obaveze zaposlenih lica u klubu kako je navedeno u članovima 57-69.

Opis poslova, ugovor i unutrašnja normativna akta moraju biti usvojeni od strane nadležnog organa u klubu.

3.17. Obaveza imenovanja zamjenika u toku sezone licenciranja

Član 74

Korisnik licence mora, u slučaju da neka od funkcija definisana u čl. 57-69 postane upražnjena u toku sezone licenciranja, da u roku od najviše 60 dana obezbijedi da upražnjena funkcija bude preuzeta od strane lica koje ima potrebne kvalifikacije.

U slučaju da funkcija iz čl. 57-69 ostane upražnjena zbog bolesti ili nesrećnog slučaja, FSCG može da odobri produženje roka od 60 dana, samo ako se uvjeri da je to lice i dalje zdravstveno nesposobno da nastavi sa obavljanjem funkcije.

Korisnik licence mora da o ovim zamjenama obavijesti Odjeljenje za licenciranje FSCG, najkasnije u roku od 7 (sedam) radnih dana od dana nastanka promjene.

4. PRAVNI KRITERIJUMI

Član 75

U ovom dijelu precizirani su obavezni pravni kriterijumi koji moraju biti ispunjeni od strane kluba-podnosioca zahtjeva za licencu.

4.1. Izjava u vezi sa učešćem u klupskim takmičenjima UEFA

Član 76

Klub-podnosilac zahtjeva za licencu mora da dostavi važeću izjavu u kojoj potvrđuje sljedeće:

- a) da će uvijek poštovati i prihvatati kao pravno obavezujuće Statut, pravila, Pravilnike, direktive i Odluke FIFA, UEFA i FSCG, kao i da priznaje jurisdikciju Arbitražnog suda za sport (CAS) u Lozani (Švajcarska), kako je definisano relevantnim članovima Statuta UEFA,
- b) da će na nacionalnom nivou učestvovati u takmičenjima koja su priznata i odobrena od strane FSCG,
- c) da će na međunarodnom nivou učestvovati u takmičenjima priznatim od strane UEFA i FIFA. Ova odredba se ne odnosi na prijateljske utakmice,
- d) da će odmah obavijestiti FSCG o svakoj značajnoj promjeni, događaju ili stanju od važnog ekonomskog značaja i o naknadnim događajima do kojih dođe poslije dostavljanja dokumentacije za licenciranje,
- e) da će se pridržavati i poštovati FSCG Pravilnik o licenciranju klubova za takmičenja u organizaciji UEFA,
- f) da će se pridržavati i poštovati UEFA propise o licenciranju klubova i o finansijskom fer-pleju,
- g) da će izvještajni subjekat biti definisan u skladu sa članom 81,
- h) da će biti odgovoran za bilo kakve posljedice pravnog lica uključenog u izvještajni subjekat, kao i za nepoštovanje odredbi iz tačaka e) i f),
- i) da su svi podneseni dokumenti potpuni i ispravni,
- j) da ovlašćuje Odjeljenje za licenciranje klubova i nacionalna tijela za licenciranje klubova, UEFA-inu administraciju, Panel za finansijsku kontrolu klubova i UEFA-ine organe za administriranje pravde za ispitivanje dokumenata i traženje informacija od relevantnih javnih vlasti ili privatnih tijela u skladu sa državnim zakonom,
- k) Da priznaje da UEFA zadržava pravo da sprovede reviziju o poštovanju pravilnika na nacionalnom nivou u skladu sa FSCG Pravilnikom o licenciranju klubova za takmičenja u organizaciji UEFA.

Ova izjava mora biti potpisana od strane ovlaštenog lica u klubu i ne smije biti starija od 3 (tri) mjeseca od propisanog roka za njeno podnošenje davaocu licence.

4.2. Dokument koji dostavlja klub-podnosilac zahtjeva za licencu

Član 77

Klub-podnosilac zahtjeva za licencu mora da dostavi primjerak važećeg Statuta.

4.3. Izvod iz registra

Član 78

Klub podnosilac zahtjeva za licencu mora da dostavi izvod iz javnog registra ili izvod iz registra evidencije klubova nadležnog regionalnog fudbalskog saveza. Izvod mora da sadrži sljedeći minimum podataka:

- a) puno pravno ime-naziv podnosioca zahtjeva za licencu,
- b) sjedište kluba (adresu),
- c) pravnu formu organizovanja,
- d) karton deponovanih potpisa (prezime i ime, kućna adresa) i vrstu potrebnog potpisa (npr.individualni ili kolektivni potpis).

Zavisno od pravnog statusa, podnosilac zahtjeva za licencu mora biti registrovan kod nadležnog Privrednog suda ili kod relevantnog administrativnog organa Crne Gore, nadležnog za pitanja sporta.

Podnosilac zahtjeva za licencu će dostaviti davaocu licence opštu strukturu pravne grupe, predstavljenu kroz šemu i ovjerenu od uprave kluba. Ova šema mora sadržati informacije o svim zavisnim preduzećima, svim pridruženim entitetima, svim pravnim tijelima sa kontrolnim paketima do krajnje kompanije koja ima odlučujući uticaj i krajnjeg kontrolnog subjekta. Sve pridružene kompanije ili zavisna preduzeća takve kompanije, takođe moraju biti objelodanjeni.

4.4. Struktura pravne grupe i krajnji kontrolni subjekat

Član 79

Podnosilac zahtjeva za licencu mora dostaviti davaocu licence informacije o pravnoj strukturi grupe na zakonski datum zatvaranja poslovnih knjiga, a prije dostavljanja zahtjeva za izdavanje licence. Ona mora biti prikazana u formi grafikona i mora biti propisno odobrena od strane rukovodstva podnosioca zahtjeva za licencu. Podnosilac zahtjeva za licencu mora informisati davaoca licence o svim promjenama u pravnoj strukturi grupe nastalih tokom perioda između datuma zatvaranja poslovnih knjiga i datuma predaje dokumentacije za licencu.

Navedeni dokument mora sadržati precizne informacije o:

- a) podnosiocu zahtjeva za licencu i, ukoliko se razlikuje, drugom registrovanom članu FSCG;
- b) svakom zavisnom pravnom licu podnosioca zahtjeva za licencu i ukoliko se razlikuje, drugom registrovanom članu FSCG,
- c) svakom povezanom pravnom licu podnosioca zahtjeva za licencu i ukoliko se razlikuje, drugom registrovanom članu FSCG,

- d) svakom subjektu koji ima direktnu ili indirektnu kontrolu nad podnosiocem zahtjeva za licencu, sve do krajnjeg subjekta u nizu,
- e) svakom subjektu koji ima 10% ili veći direktan ili indirektan udio u vlasništvu podnosioca zahtjeva za licencu, ili 10% ili više prava glasa,
- f) svakom subjektu koji ima značajan uticaj na podnosioca zahtjeva za licencu,
- g) bilo kom drugom fudbalskom klubu, u vezi sa kojim bilo koje od lica navedenih u tačkama od a) do e), ili bilo ko od ključnog rukovodećeg osoblja koje posjeduje udio u vlasništvu, glasačka prava i/ili je uključen ili ima bilo kakav uticaj u vezi sa vođenjem njegovih finansijskih i poslovnih politika.

Izveštajni subjekat, kao što je definisano u članu 81 mora biti jasno identifikovan u dokumentu.

Davalac licence po potrebi može zahtijevati od podnosioca zahtjeva za licencu da dostavi dodatne informacije u odnosu na gore navedene (npr. Informacije o bilo kojim drugim zavisnim licima i/ili povezanim licima krajnjeg subjekta koji ima kontrolu i/ ili subjekta koji ima direktnu kontrolu u nizu).

Sljedeće informacije moraju biti prikazane u vezi sa svim pravnim licima uključenim u sastav grupe:

- a) naziv pravnog lica,
- b) vrsta pravnog lica,
- c) glavna djelatnost pravnog lica,
- d) procenat vlasničkog udjela (i ako je različito, procenat glasačkih prava).

Za sva zavisna lica podnosioca zahtjeva za licencu, odnosno registrovanog člana UEFA-e, sljedeće informacije takođe moraju biti prikazane:

- a) osnovni kapital,
- b) ukupna imovina,
- c) ukupni prihodi,
- d) ukupan kapital.

5. FINANSIJSKI KRITERIJUMI

Član 80

Cilj ispunjenja finansijskih kriterijuma je:

- a) poboljšanje ekonomske i finansijske stabilnosti klubova,
- b) unaprjeđenje kredibiliteta i transparentnosti klubova,
- c) neophodna zaštita povjerilaca,
- d) osiguranje kontinuiteta međunarodnih klupskih takmičenja za jednu sezonu.

5.1. Izveštajni subjekat/subjekti

Član 81

Podnosilac zahtjeva za licencu utvrđuje izvještajni subjekat i podnosi davaocu licence podatke o izvještajnom subjektu, odnosno jednom subjektu ili kombinaciji subjekata, za koje treba obezbijediti i procijeniti finansijske informacije (npr. pojedinačne, konsolidovane ili kombinovane finansijske izvještaje) u skladu sa Dijelom I Priručnika za primjenu finansijskih kriterijuma FSCG Pravilnika o licenciranju klubova za takmičenja u organizaciji UEFA.

Izveštajni subjekat mora obuhvatiti sljedeće:

- a) podnosioca zahtjeva za licencu i, ukoliko se razlikuje, drugog registrovanog člana FSCG;

- b) svako zavisno pravno lice podnosioca zahtjeva za licencu i ukoliko se razlikuje, drugog registrovanog člana FSCG,
- c) Sve ostale subjekte uključene u sastav grupe koja generiše prihode i/ili vrši usluge i/ili snosi troškove u vezi sa fudbalskim aktivnostima definisanim u paragrafu ispod u tačkama c) do j),
- d) Bilo koji subjekat, bez obzira na to da li je uključen u sastav grupe, koji generiše prihode i/ili vrši usluge i/ili snosi troškove u vezi sa fudbalskim aktivnostima definisanim u paragrafu ispod u tačkama a) i b).

Fudbalske aktivnosti uključuju:

- a) zapošljavanje/angažovanje osoblja, uključujući plaćanje svih vrsta nadoknada zaposlenima po osnovu ugovornih i zakonskih obaveza,
- b) kupovinu /prodaju registracija igrača (uključujući pozajmice),
- c) prodaju ulaznica,
- d) sponzorstvo i reklamu,
- e) prava na prenos,
- f) trgovinu i ugostiteljstvo,
- g) aktivnosti kluba (npr. administracija, aktivnosti na dan meča, putovanja, skauting, itd.);
- h) finansije (uključujući i finansiranja obezbijeđena sredstvima ili zalagama na sredstvima podnosioca zahtjeva za licencu),
- i) korišćenje i upravljanje stadionom i objektima za treniranje,
- j) ženski fudbal,
- k) omladinski sektor.

Pravno lice može biti izuzeto iz izvještajnog subjekta samo ako:

- a) njegova osnovna djelatnost nije povezana sa fudbalskim aktivnostima definisanim u stavu gore i/ ili lokacijama, sredstvima ili brendom fudbalskog kluba,
- b) je nematerijalan u poređenju sa svim pravnim licima koji ulaze u izvještajni subjekat i ne vrši nikakve fudbalske aktivnosti definisane u stavu gore, pod a) i b),
- c) da su fudbalske aktivnosti koje vrši već u potpunosti prikazane u finansijskim izvještajima jednog od pravnih lica koje je uključeno u izvještajni subjekat.

Podnosilac zahtjeva za licencu mora da podnese izjavu ovlašćenog potpisnika kojom potvrđuje:

- a) da su svi prihodi i rashodi koji su povezani sa svakom od fudbalskih aktivnosti navedenim u stavu 3 ovog člana uključeni u izvještajni subjekat, a ukoliko to nije slučaj, pruže detaljna objašnjenja,
- b) da li je bilo koje pravno lice koje je uključeno u sastav grupe, isključeno iz izvještajnog subjekta, uz obrazloženje takvog isključenja pozivanjem na stav 4 ovog člana.

5.2. Godišnji finansijski izvještaji i revizija godišnjih finansijskih izvještaja

Član 82

Podnosilac zahtjeva za licencu mora pripremiti i dostaviti godišnje finansijske izvještaje na propisani datum (31. decembar godine koja prethodi sezoni za koju se vrši licenciranje), prije roka za podnošenje spiska licenciranih klubova UEFA-i.

Reviziju godišnjih finansijskih izvještaja kluba-podnosioca zahtjeva za licencu mora da obavi nezavisni revizor kao što je definisano u Dijelu I-C Priručnika za primjenu finansijskih kriterijuma FSCG Pravilnika o licenciranju klubova za takmičenja u organizaciji UEFA.

Član 83

Godišnji finansijski izvještaji moraju sadržati:

- a) bilans stanja,
- b) bilans uspjeha,
- c) izvještaj o novčanim tokovima,
- d) napomene koje će sadržati pregled značajnih računovodstvenih aktivnosti i ostale napomene sa objašnjenjima i
- e) izvještaj rukovodstva o finansijskom poslovanju.

Revidirani godišnji finansijski izvještaji moraju da ispunjavaju minimum zahtjeva, računovodstvenih načela i procedura procjena u pogledu objelodanjivanja informacija, kako je utvrđeno u Dijelu I Priručnika za primjenu finansijskih kriterijuma FSCG Pravilnika o licenciranju klubova za takmičenja u organizaciji UEFA. Takođe, moraju se dostaviti i uporedni podaci za prethodnu godinu.

Ukoliko revidirani godišnji finansijski izvještaji nijesu ispunili minimum zahtjeva u pogledu sadržaja i računovodstvenih principa, definisanih u prethodnom stavu, klub -podnosilac zahtjeva za licencu je obavezan da sačini dopunske informacije kako bi ispunio minimum zahtjeva o informacijama koje mora ocijeniti nezavisni revizor kako je utvrđeno u Dijelu I-C Priručnika za primjenu finansijskih kriterijuma FSCG Pravilnika o licenciranju klubova za takmičenja u organizaciji UEFA.

5.3. Objavljivanje finansijskih informacija

Član 84

Podnosilac zahtjeva za licencu mora da objavi na svojoj internet stranici ili na internet stranici davaoca licence, do datuma koji ne može biti kasniji od datuma roka za podnošenje liste odluka o licenciranju administraciji UEFA, i u formi koju saopšti davalac licence:

- a) ukupan iznos plaćen u najskorijem izvještajnom periodu agentima/ posrednicima ili u njihovu korist i
- b) najskorije revidirane godišnje finansijske informacije ocijenjene od strane davaoca licence.

5.4. Nema dospjelih a neizmirenih obaveza prema fudbalskim klubovima

Član 85

Podnosilac zahtjeva za licencu je dužan dokazati da na dan 31. marta koji prethodi sezoni za koju se traži licenca nema dospjelih a neizmirenih obaveza (kako je definisano u Dijelu II Priručnika za primjenu finansijskih kriterijuma FSCG Pravilnika o licenciranju klubova za takmičenja u organizaciji UEFA), prema drugim fudbalskim klubovima po osnovu transfera igrača, koji su realizovani prije prethodnog 31. decembra.

Dospjele obaveze su samo oni iznosi koji se duguju fudbalskim klubovima po osnovu:

- a) transfera igrača, uključujući i sve iznose koji dopijevaju po ispunjenju određenih uslova,
- b) naknada za treniranje i doprinose solidarnosti definisane FIFA Pravilnikom o statusu i transferu igrača,
- c) svih zajedničkih ili pojedinačnih obaveza u skladu sa odlukom nadležnog organa za raskid ugovora od strane igrača.

Podnosilac zahtjeva za licencu je dužan pripremiti i podnijeti revizoru i davaocu licence tabelu obaveza po osnovu transfera. Istu treba pripremiti čak i ako nije bilo transfera/pozajmica tokom relevantnog perioda.

Podnosilac zahtjeva za licencu je dužan prikazati (objelodaniti):

- a) sve registracije novih igrača (uključujući i pozajmice) koje su realizovane u periodu od 12 mjeseci do 31. decembra, bez obzira na to da li je iznos dospio na dan 31. decembra,
- b) svi transferi dospjeli za plaćanje na dan 31. decembra, bez obzira da li su izvršeni u periodu od 12 mjeseci do 31. decembra ili prije toga,
- c) svi transferi po kojima se vodi sudski spor pred nadležnim organima u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom ili po kojima se vodi postupak pred nacionalnim ili međunarodnim fudbalskim organima ili relevantnim arbitražnim sudom.

Tabela transfera mora da sadrži kao minimum sljedeće podatke (o svakom transferu igrača, uključujući pozajmice):

- a) igrač (identifikacija po imenu i datumu rođenja),
- b) datum transfera/ugovora o pozajmici,
- c) naziv fudbalskog kluba koji je ranije bio vlasnik registracije igrača,
- d) naknadu za transfer/pozajmicu koja je plaćena ili treba biti plaćena (uključujući naknadu za treniranje i doprinos solidarnosti), čak i ako plaćanje nije zahtijevano od strane povjerioca,
- e) ostali direktni troškovi pribavljanja registracije igrača koji su plaćeni ili trebaju biti plaćeni,
- f) izmireni iznos sa datumom plaćanja,
- g) neizmirena salda na dan 31. decembra u pogledu svakog transfera igrača, sa navedenim datumom/ima dospeljeća za svaki neizmireni dio,
- h) neizmirena salda na dan 31. mart (prenesena sa 31. decembar) uključujući datum dospeljeća za svaki neizmireni dio obaveza zajedno sa komentarom i pojašnjenjima,
- i) uslovne iznose (potencijalne obaveze) koje još nisu priznate u bilansu stanja na dan 31. decembar,
- j) iznose koji su predmet bilo kakve tužbe/procesa koji je u toku na dan 31. mart.

Podnosilac zahtjeva za licencu je dužan uskladiti ukupne iznose obaveza u tabeli obaveza po osnovu transfera sa sumom u bilansu stanja pod stavkom „Obaveze po osnovu transfera igrača“ ili sa potkrepljujućim računovodstvanim evidencijama. Podnosilac zahtjeva za licencu obavezan je u ovoj tabeli iskazati sve obaveze, čak i ako povjerilac nije zatražio plaćanje.

Tabela transfera igrača mora biti odobrena od strane rukovodstva i potpisana od strane izvršnog tijela podnosioca zahtjeva za licencu.

5.5. Nema dospjelih a neizmirenih obaveza prema zaposlenima

Član 86

Podnosilac zahtjeva za licencu je dužan dokazati da na dan 31. marta godine koja prethodi sezoni za koju se traži licenca nema dospjelih a neizmirenih obaveza (kako je definisano u Dijelu II Priručnika za primjenu finansijskih kriterijuma FSCG Pravilnika o licenciranju klubova za takmičenja u organizaciji UEFA) prema svojim zaposlenima koji su rezultat ugovornih ili zakonskih obaveza prema njegovim zaposlenima koje su nastale prije 31. decembra prethodne godine.

Obaveze su svi oblici naknade zaposlenima kao rezultat ugovornih ili zakonskih obaveza, uključujući zarade, naknade zarada, plaćanja na osnovu prava na imidž, bonuse i druge beneficije. Iznosi koji se duguju osobama koje iz različitih razloga više nisu zaposleni kod podnosioca zahtjeva potpadaju u

djelokrug ovog kriterijuma i moraju biti izmireni u roku koji je propisan ugovorom i/ili definisan zakonom, nezavisno od načina na koji su te obaveze obračunate/prikazane u finansijskim izvještajima.

Termin „zaposleni“ uključuje sljedeća lica:

- a) sve profesionalne igrače u skladu sa važećim FIFA Pravilnikom o statusu i transferu igrača i
- b) administrativno, tehničko, medicinsko i osoblje obezbjeđenja navedeno u čl. 59 do 72.

Podnosilac zahtjeva za licencu je dužan da pripremi i podnese revizoru i davaocu licence tabelu zaposlenih koja prikazuje:

- a) sve zaposlene koji su bili zaposleni u bilo kom periodu u u toku godine do 31. decembra, ne samo one koji su ostali na dan 31. decembra,
- b) sve zaposlene za koje postoji iznos dospio za plaćanje na dan 31. decembra, bez obzira da li su bili zaposleni tokom godine do 31. decembra i
- c) sve zaposlene u vezi sa kojima postoji sudski spor pred nadležnim organom u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom ili pred međunarodnim fudbalskim organom ili relevantnim arbitražnim tribunalom.

Kao minimum, moraju biti dostavljene sljedeće informacije za svakog zaposlenog:

- a) ime i prezime zaposlenog,
- b) pozicija/funkcija zaposlenog,
- c) datum početka radnog odnosa,
- d) datum završetka radnog odnosa (ako je primjenljivo),
- e) neizmirena salda na dan 31. decembra, uključujući datum dospijeća svakog neizmirenog dijela,
- f) neizmirena salda na dan 31. marta (prenesena sa 31. decembra), uključujući datum dospijeća za svaki neizmireni dio obaveza zajedno sa komentarom i pojašnjenjima,
- g) iznose koji su predmet bilo kakve tužbe/procesa koji je u toku na dan 31. marta.

Podnosilac zahtjeva za licencu mora uskladiti ukupne obaveze u tabeli zaposlenih sa finansijskim iskazom bilans stanja pozicija „Obaveze prema zaposlenima“ ili sa potkrepljujućim računovodstvenim evidencijama.

Tabela zaposlenih mora biti odobrena od strane rukovodstva, a to mora biti dokumentovano kratkom izjavom i potpisom od strane ovlašćenih lica izvršnog tijela podnosioca zahtjeva za licencu.

5.6. Nema dospjelih, a neizmirenih obaveza prema nadležnim organima za poreze i doprinose

Član 87

Podnosilac zahtjeva za licencu mora da dokaže da na dan 31. marta koji prethodi sezoni za koju se vrši licenciranje nema dospjelih neizmirenih obaveza (kako je definisano u Dijelu II Priručnika za primjenu finansijskih kriterijuma FSCG Pravilnika o licenciranju klubova za takmičenja u organizaciji UEFA) prema nadležnim organima za poreze i doprinose koji su rezultat ugovornih ili zakonskih obaveza prema zaposlenima nastalih prije 31. decembra prethodne godine.

Podnosilac zahtjeva za licencu obavezan je da stavi na raspolaganje revizoru i davaocu licence tabelu poreza i doprinosa koja prikazuje:

- a) iznos obaveze (ako postoji) prema nadležnim organima za poreze i doprinose na dan 31. decembra godine koja prethodi godini za koju se vrši licenciranje,
- b) bilo koju tužbu/ proces koji je u toku.

Vežano za dospjele obaveze prema nadležnim organima za poreze i doprinose, kao minimum se moraju dostaviti sljedeće informacije uz komentar:

- a) naziv povjerioca,
- b) sve dospjele obaveze na 31. decembar, uključujući datum dospjeća za svaki neplaćeni dio,
- c) sve dospjele obaveze na 31. mart tekuće godine (koje su prenesene sa 31. decembra), uključujući datum dospjeća za svaki neplaćeni dio,
- d) iznose koji su predmet bilo kakve tužbe/procesa koji je u toku na dan 31. marta.

Podnosilac zahtjeva za licencu mora uskladiti ukupne obaveze u tabeli poreza i doprinosa sa pozicijom finansijskog iskaza bilansa stanja „Obaveze prema nadležnim organima za poreze i doprinose“ ili sa potkrepljujućim računovodstvenim evidencijama.

Tabela poreza i doprinosa mora biti odobrena od strane rukovodstva i potvrđena kratkom izjavom i potpisana od strane izvršnog organa podnosioca zahtjeva za licencu.

5.7. Kriterijum podnošenja pisane izjave davaocu licence prije donošenja odluke o izdavanju licence

Član 88

Podnosilac zahtjeva za licencu mora pripremiti i dostaviti davaocu licence pisanu izjavu rukovodstva sedam dana prije donošenja odluke o izdavanju licenci od strane Komisije za licenciranje.

Podnosilac zahtjeva za licencu mora potvrditi sledeće:

- a) da je sva dokumentacija dostavljena davaocu licence kompletna i ispravna;
- b) da li su se desile ili ne bilo kakve značajne promjene u odnosu na bilo koji od kriterijuma licenciranja,
- c) da li su se desili ili ne bilo kakvi događaji ili uslovi od važnog ekonomskog značaja, koji bi mogli imati negativan uticaj na finansijsku situaciju podnosioca zahtjeva za licencu, a koji su nastali nakon datuma prethodnog revidiranog godišnjeg finansijskog izvještaja. Ako je bilo nekih događaja ili uslova od izuzetnog ekonomskog značaja, pisana izjava rukovodstva mora da sadrži opis prirode tog događaja ili uslova, kao i procjenu njegovog finansijskog uticaja, ili izjavu ta takva procjena ne može biti izvršena,
- d) da li ili ne podnosilac zahtjeva za licencu (ili registrovani član UEFA koji ima ugovorni odnos sa podnosiocem zahtjeva za licencu u smislu člana 20) ili bilo koja matična kompanija podnosioca zahtjeva za licencu uključena u izvještajni subjekat traži ili je primio zaštitu od svojih povjerilaca u skladu sa zakonima i propisima u roku od 12 mjeseci prije sezone za koju se podnosi zahtjev za licencu.

Izjava mora biti potpisana od strane izvršnog tijela podnosioca zahtjeva za licencu.

Procedure ocjene u vezi sa pisanom izjavom rukovodstva kluba davaocu licence su navedene u Dijelu III Priručnika za primjenu finansijskih kriterijuma FSCG Pravilnika o licenciranju klubova za takmičenja u organizaciji UEFA).

5.8. Buduće finansijske informacije

Član 89

Podnosilac zahtjeva za licencu je dužan pripremiti i podnijeti buduće finansijske informacije, kako bi davaocu licence pokazao svoju sposobnost da nastavi sa poslovanjem do kraja licencirane sezone, ukoliko je prekršio bilo koji indikator definisan u donjem stavu.

Ukoliko podnosilac zahtjeva za licencu pokaže bilo koje stanje opisano u indikatorima 1 ili 2, smatraće se da taj podnosilac zahtjeva za licencu krši predmetni indikator:

- a) Indikator 1: Načelo stalnosti poslovanja
Revizorov izvještaj o godišnjim finansijskim izvještajima podnesen u skladu sa članovima 81-83 Pravilnika sadrži bilo ključno pitanje revizije ili kvalifikovano mišljenje u vezi sa načelom stalnosti poslovanja kluba.
- b) Indikator 2: Negativan kapital
Godišnji finansijski izvještaji (uključujući po potrebi i dopunske informacije) podneseni u skladu sa članovima 81-83. Pravilnika prikazuju poziciju neto pasive (negativan kapital) koja je pogoršana u poređenju sa uporednim podacima iz godišnjih finansijskih izvještaja za prethodnu godinu.

Buduće finansijske informacije moraju pokriti period koji počinje odmah nakon zakonskog zaključnog datuma za godišnje finansijske izvještaje (31. decembar), i moraju pokrivati cijelu sezonu za koju se traži licenca.

Buduće finansijske informacije se moraju sastojati od:

- a) planiranog bilansa uspjeha (obračuna dobiti i gubitaka), sa uporednim podacima za prethodnu finansijsku godinu,
- b) planiranog bilansa tokova gotovine, sa uporednim podacima za prethodnu finansijsku godinu,
- c) napomena sa obrazloženjima, uključujući kratak opis svake značajne pretpostavke (pozivajući se na relevantne aspekte istorijskih i drugih finansijskih informacija) koja je korišćena za pripremu planiranog bilansa uspjeha i izvještaja o tokovima gotovine, kao i ključnih rizika koji mogu uticati na buduće finansijske rezultate.

Buduće finansijske informacije moraju biti pripremane najmanje na tromjesečnoj osnovi.

Buduće finansijske informacije moraju biti pripremljene u skladu sa godišnjim finansijskim izvještajima koji su prošli reviziju i pratiti iste računovodstvene politike i načela koja su bila korišćena za pripremu godišnjih finansijskih izvještaja, izuzev ako je bilo izmjena računovodstvenih politika nakon datuma najsvježijih godišnjih finansijskih izvještaja koje se moraju reflektovati u narednim godišnjim finansijskim izvještajima - i u tom slučaju treba prezentirati detalje o tim izmjenama.

Buduće finansijske informacije moraju zadovoljavati minimum zahtjeva za objelodanjivanjem i računovodstvenih principa kako je propisano u Dijelu I (A i B) Priručnika za primjenu finansijskih kriterijuma FSCG Pravilnika o licenciranju klubova za takmičenja u organizaciji UEFA. Moraju biti uključene i dodatne stavke ili napomene ukoliko pružaju pojašnjenje ili ukoliko bi njihovo izostavljanje dovelo do toga da buduće finansijske informacije navode na pogrešne zaključke.

Buduće finansijske informacije sa pretpostavkama na kojima su iste zasnovane mora odobriti rukovodstvo i to mora biti dokazano kratkom izjavom i potpisom u ime izvršnog tijela subjekta koji podnosi izvještaj.

Član 90

Sadržaj procedura u odnosu na buduće finansijske informacije i ocjena indikatora navedeni su u Dijelu IV Priručnika za primjenu finansijskih kriterijuma FSCG Pravilnika o licenciranju klubova za takmičenja u organizaciji UEFA.

5.9. Finansijska dokumentacija koju dostavlja podnosilac zahtjeva za licencu davaocu licence

Član 91

Podnosilac zahtjeva za licencu obavezan je da, za svrhe licenciranja, uzimajući u obzir gore navedene odredbe, dostavi sljedeću finansijsku dokumentaciju FSCG:

- a) godišnje finansijske izvještaje (sastavljene u skladu sa zahtjevima o minimalnom sadržaju definisanim u Dijelu I Priručnika za primjenu finansijskih kriterijuma FSCG Pravilnika o licenciranju klubova za takmičenja u organizaciji UEFA),
- b) izvještaj rukovodstva o finansijskom poslovanju kao što je navedeno u članu 83(e) Pravilnika;
- c) revizorski izvještaj, kako je precizirano u članu 82. Pravilnika,
- d) pravni status podnosioca zahtjeva za licencu, izvještajni subjekat i izjavu od strane ovlašćenih potpisnika na način koji se zahtijeva ovim Pravilnikom (članovi 79 i 81),
- e) dopunske informacije, ako je primjenljivo,
- f) tabelu obaveza po transferima,
- g) tabelu potraživanja po transferima,
- h) tabelu identifikacije igrača, ako je primjenljivo,
- i) kopije ugovora o transferima za sve obaveze,
- j) tabelu zaposlenih u skladu sa članom 86 Pravilnika,
- k) tabelu poreza i doprinosa u skladu sa članom 87 Pravilnika,
- l) izjave zaposlenih,
- m) izvještaje revizora o nalazima činjeničnog stanja za ugovorene procedure,
- n) pisanu izjavu prije odluke o licenci i
- o) buduće finansijske informacije sa izvještajem revizora o ispitivanju budućih finansijskih informacija.

Podnosilac zahtjeva za licencu mora da dostavi navedenu dokumentaciju u skladu sa utvrđenim postupkom i rokovima.

5.10. Odbijanje izdavanja UEFA licence

Član 92

Ukoliko klub-podnosilac zahtjeva za licencu ne dostavi dokumentaciju ili ne ispuni određene minimalne zahtjeve po pitanju sadržaja, formata i računovodstva, ili ako ne dostavi zahtijevanu dokumentaciju u roku propisanim ovim Pravilnikom, mora se odbiti izdavanje UEFA licence.

III ZAVRŠNE ODREDBE

Poglavlje 1: Imperativna verzija i jezik korespondencije

Član 93

Ako postoji bilo kakva razlika u tumačenju engleske i crnogorske verzije ovog Pravilnika, verzija na engleskom jeziku ima prednost.

Sva korespondencija između UEFA-e i davaoca licence i / ili korisnika licence mora biti na jednom od tri zvanična jezika UEFA-e (engleski, francuski i njemački) i UEFA može da traži od davaoca licence i/ili korisnika licence ovjereni prevod dokumenata o njihovom trošku.

Poglavlje 2: Aneksi i Priručnik za primjenu finansijskih kriterijuma FSCG Pravilnika o licenciranju klubova za takmičenja u organizaciji UEFA

Član 94

Svi aneksi Pravilnika i Priručnik za primjenu finansijskih kriterijuma FSCG Pravilnika o licenciranju klubova za takmičenja u organizaciji UEFA predstavljaju sastavni dio ovog Pravilnika.

Poglavlje 3: Revizije kojima se vrši provjera poštovanja Pravilnika

Član 95

UEFA i/ili njena imenovana tijela/agencije zadržavaju pravo da mogu u svako doba sprovesti reviziju radi provjere poštovanja Pravilnika od strane podnosioca zahtjeva za licencu kod FSCG i kod podnosioca zahtjeva za licencu u prisustvu FSCG.

Cilj revizije radi provjere poštovanja Pravilnika je osiguranje da su i FSCG i korisnik licence ispunili svoje obaveze i da je UEFA licenca bila pravilno izdata u vrijeme kad je FSCG donio konačnu i obavezujuću odluku.

Za potrebe revizije radi provjere poštovanja Pravilnika koju vrši UEFA, u slučaju bilo kakve razlike u tumačenju nacionalnog pravilnika o licenciranju klubova između verzije na engleskom jeziku i verzije na crnogorskom jeziku, mjerodavan će biti tekst verzije pisan na engleskom jeziku.

Poglavlje 4: Disciplinska pravila i procedure

Član 96

U cilju garantovanja odgovarajućeg procesa procjene, FSCG donosi sljedeća posebna disciplinska pravila i procedure za sistem licenciranja klubova za takmičenja u organizaciji UEFA (članovi 98-100).

Ova disciplinska pravila i procedure odnose se na podnosioca zahtjeva za licencu/korisnike licence i odgovorna fizička lica zaposlena kod podnosioca zahtjeva za licencu/korisnika licence koji prekrše ovaj Pravilnik, nadležna tijela FSCG koja pokreću i vode disciplinski postupak i disciplinske mjere.

Član 97

Fizička lica ili podnosioci zahtjeva za licencu/korisnici licence kazniće se prema sljedećem spisku sankcija:

- a) Fizička lica
  - i. opomena,
  - ii. novčana kazna,
  - iii. zabrana vršenja funkcija u klubu i FSCG do 2 (dvije) godine,
  - iv. isključenje iz FSCG.
- b) Podnosioci zahtjeva za licencu/korisnici licence
  - i. opomena,
  - ii. novčana kazna,
  - iii. oduzimanje već izdate UEFA licence,
  - iv. zabrana učešća u postupku licenciranja klubova, odnosno podnošenja zahtjeva za dobijanje UEFA licence u periodu do 3 godine.

Ovaj spisak sankcija u dijelu b) i), ii) i iv) samo se odnosi na nepoštovanje kriterijuma iz člana 40 stav 4 ovog Pravilnika.

Sve ostale povrede ovog Pravilnika (npr. dostavljanje falsifikovanih isprava, itd.) će biti sankcionisane u skladu sa ovim spiskom sankcija u cjelosti.

Visina kazne fizičkim licima i klubovima utvrđuje se prema težini prekršaja, na primjer prema značaju netačno prezentiranog dokumenta ili podataka.

Član 98

Disciplinski postupak može biti pokrenut na osnovu prijave ML, predsjednika Komisije za licenciranje ili Predsjednika Komisije za žalbe za licenciranje.

Disciplinski postupak vode odgovarajući organi FSCG, tj. Disciplinska komisija kao prvostepeni organ, i Komisija za žalbe za licenciranje, kao drugostepeni organ.

Odluka Komisije za žalbe za licenciranje je konačna.

Član 99

Disciplinski postupak je hitan.

Disciplinska komisija mora donijeti odluku u roku od 7 (sedam) dana od dana podnošenja prijave.

Žalba na odluku Disciplinske komisije mora se podnijeti u roku od 3 (tri) dana od dana dostave sporne odluke, a žalbu mogu podnijeti kažnjeno lice ili podnosilac zahtjeva za licencu/korisnik licence, kao i podnosilac prijave Disciplinskoj komisiji.

Žalba se dostavlja preko Disciplinske komisije, koja predmet odmah ustupa Komisiji za žalbe za licenciranje na razmatranje. Komisija za žalbe za licenciranje mora donijeti odluku u roku od 7 (sedam) dana od dana podnošenja žalbe.

Poglavlje 5: Odobravanje, prestanak primjene, izmjene i stupanje na snagu

Član 100

Ovaj Pravilnik je usvojen od strane Izvršnog odbora FSCG na sjednici održanoj dana 27. decembra, 2019. godine.

Ovaj Pravilnik je pregledan od strane UEFA dana _____. godine.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom usvajanja na sjednici Izvršnog odbora FSCG, tj. od ciklusa licenciranja za sezonu UEFA klupskih takmičenja 2019/2020, i objavljuje se na internet stranici FSCG.

Ovaj Pravilnik se ne može mijenjati u toku procesa licenciranja, osim ako nije propisno odobreno od strane UEFA.

Primjena finansijskih kriterijuma iz ovog Pravilnika bliže se uređuje Priručnikom za primjenu finansijskih kriterijuma FSCG Pravilnika o licenciranju klubova za takmičenja u organizaciji UEFA, koji predstavlja sastavni dio ovog Pravilnika.

Podgorica, 27.12.2019. godine

Predsjednik FSCG

Dejan Savićević

ANEKSI PRAVILNIKA

SADRŽAJ	Strana
Aneks 1 Osnovni postupak	37
Aneks 2 Posebna dozvola za učešće u UEFA klupskim takmičenjima Vanredna primjena sistema za licenciranje klubova	40
Aneks 3 Kriterijumi licenciranja klubova za UEFA Ligu šampiona za žene	41

Aneks 1: OPIS OSNOVNOG POSTUPKA

1. Menadžer licenciranja (ML) sastavlja dokumenta za licenciranje klubova koja sadrže kriterijume, upitnike, i obrasce i šablone koje treba popuniti i vratiti, i kopiju FSCG Pravilnika o licenciranju klubova za takmičenja u organizaciji UEFA.
2. ML šalje pripremljen komplet dokumenata (dokumentaciju za licenciranje) klubovima koji su podnijeli zahtjev za dobijanje licence. Ta dokumentacija se šalje poštom, faksom, putem mejla, itd. ML može da traži potvrdu prijema tih dokumenata.
3. Podnosilac zahtjeva za licencu popunjava licencnu dokumentaciju (upitnike, šablone, itd.) i vraća ih menadžeru licenciranja u propisanim rokovima. Ta dokumenta se mogu dostaviti lično, poštom ili elektronskom poštom (skenirano). Uz njih se može poslati i prateća dokumentacija.
4. Po prijemu dokumentacije, ML provjerava da li je podnosilac zahtjeva vratio kompletnu dokumentaciju i da li je to učinio u propisanom roku.
5. Odluka
Dvije alternative: korak 6 ili korak (A)
6. Ako je dokumentacija kompletna i ako je poslata u propisanom roku, menadžer licenciranja sortira dobijene informacije, notira ih i šalje na analizu imenovanim ekspertima za kriterijume koji su odgovorni za konkretnu oblast (npr. pravna dokumenta biće poslata stručnjaku za pravna pitanja, informacije u vezi sa finansijama stručnjaku za finansije, itd.).
7. Eksperti za konkretne oblasti dobijaju od menadžera licenciranja dokumenta, analiziraju ih, kontrolišu da li su kriterijumi ispunjeni a zatim podnose izvještaj ML u propisanom roku i prema pripremljenim obrascima (kontrolne liste, izvještaji, itd.). Te analize moraju biti potkrijepljene pratećom dokumentacijom (dokaz da su kriterijumi ispunjeni).
8. Odluka
Dvije alternative: korak 9 ili korak (A)
9. ML provjerava da li su izvještaji eksperata kompletni i da li su vraćeni u propisanom roku. ML analizira izvještaje i mišljenje eksperata i identifikuje područja koja zahtijevaju dalje ispitivanje od strane eksperata. ML obavlja procjenu podnosioca zahtjeva za licencu. Na osnovu nalaza eksperata on može da identifikuje važne segmente koje treba dodatno ispitati.
10. Odluka
Dvije alternative: korak 11 ili korak (B)
11. Ako ML ne identifikuje nijedan segment koji treba dodatno analizirati, on priprema izvještaj koji daje na razmatranje Komisiji za licenciranje klubova (prvostepenom organu) u propisanom roku. Taj izvještaj mora da sadrži aspekte koje treba analizirati (analiza dobijenih dokumenata i podaci prikupljeni prilikom posjete podnosiocu zahtjeva, ako je obavljena). Zavisno od rezultata analize, izvještaj treba da sadrži i preporuku da li da se licenca odobri ili ne.

12. ML pribavlja pisanu izjavu podnosioca zahtjeva za licencu u kojoj se navodi da li su se desili ili ne bilo kakvi događaji ili uslovi od važnog ekonomskog značaja. Ova izjava je dio izvještaja. Zavisno od rezultata analize, izvještaj će sadržati preporuku da li da se UEFA licenca odobri ili ne.
13. Ukoliko je podnosilac zahtjeva za licencu dostavio bilo koji dokument Odjeljenju za licenciranje nakon propisanog roka, ML to mora napisati u svom izvještaju i tačno navesti koji je to dokument i datum njegovog prijema.
14. Komisija za licenciranje klubova (prvostepeno tijelo) dobija izvještaj ML u propisanom roku, pregleda ga i ukoliko je potrebno traži od ML da pruži dodatna obrazloženja i dokumenta, i donosi odluku da li će se UEFA licenca odobriti ili ne. Komisija za licenciranje klubova mora da ispunjava uslove vezano za kvalifikacije, nezavisnost i povjerljivost kako je definisano FSCG Pravilnikom o licenciranju klubova za takmičenja u organizaciji UEFA.
15. Ukoliko je podnosilac zahtjeva za licencu dostavio Odjeljenju za licenciranje bilo koji dokument nakon utvrđenih rokova, Komisija za licenciranje će taj klub kazniti u skladu sa FSCG Pravilnikom o licenciranju klubova za takmičenja u organizaciji UEFA.
16. Odluka: Dvije alternative: korak 17 ili korak (D)
17. Poslije detaljne analize dokumentacije podnosioca zahtjeva za licencu i izvještaja ML nadležni organ za licenciranje klubova donosi odluku o izdavanju UEFA licence. UEFA licenca se izdaje pod uslovom da podnosilac zahtjeva za licencu ispunjava minimalne kriterijume definisane FSCG Pravilnikom o licenciranju klubova za takmičenja u organizaciji UEFA. Izdata UEFA licenca može, a ne mora, da sadrži opis oblasti na koje podnosilac zahtjeva ubuduće treba da obrati pažnju.
18. ML dobija izvještaj nadležnog organa za licenciranje klubova. Na osnovu te odluke on priprema spisak odluka o izdavanju licenci. Lista odluka o izdavanju licenci se šalje UEFA-i u roku propisanom i saopštenom od strane UEFA-e do 31. avgusta godine koja prethodi sezoni licenciranja (31. maj u principu).
  - A. Od koraka 5.

Ako dokumentacija nije potpuna ili nije poslata u propisanom roku, ML stupa u kontakt sa podnosiocem zahtjeva za licencu da bi se dogovorili o narednim aktivnostima (npr. da bi zatražio informacije, prateću dokumentaciju, upitnik ili obrazac koji nedostaju).
  - B. Od koraka 8.

Ako imenovani ekspert za konkretnu oblast identifikuje oblasti u vezi kojih su potrebne dodatne informacije, on stupa u kontakt sa podnosiocem zahtjeva za licencu da bi sa njim razgovarao o nekom pitanju i dobio razjašnjenja i dogovorio se sa njim o koracima koje treba preduzeti (daljem planu rada).

Ako ML identifikuje oblasti koje treba dodatno ispitati (određeni kriterijumi nijesu zadovoljeni, greške, nedostatak informacija itd.), on kontaktira podnosioca zahtjeva za licencu radi razgovora u vezi sa dotičnim problemom. ML može da zatraži dodatna obrazloženja ili prateću dokumentaciju ili može da odluči da posjeti podnosioca zahtjeva za licencu radi dodatnog istraživanja. Ukoliko je takva posjeta planirana, ML i/ili ekspert sastaje se sa podnosiocem zahtjeva za licencu radi razgovora o oblastima u kojima se susreću sa problemima.

Oni utvrđuju potencijalne aktivnosti kluba u cilju korekcija problema u tim oblastima, kao i rokove u kojima to treba obaviti.

C. Odluka

Dvije alternative:

- Ako se podnositelj zahtjeva dogovori sa ML o aktivnostima koje treba da obavi, vratiti se na korak 9.

- Ako se podnositelj zahtjeva za licencu ne slaže sa izvještajem ML i odbije da dostavi nove informacije ili da obavi neophodne aktivnosti, vratiti se na korak 11.

D. Poslije pažljive analize dokumenata podnosioca zahtjeva za licencu i izvještaja ML, Komisija za licenciranje klubova (prvostepeno tijelo) odbija da izda UEFA licencu. U odluci o odbijanju izdavanja licence navode se detalji o oblastima na koje se daju primjedbe, a podnosiocu zahtjeva se daje mogućnost da podnese žalbu Komisiji za žalbe (drugostepeno tijelo).

E. Podnositelj zahtjeva za licencu podnosi žalbu. Komisija za žalbe je obaviještena i zakazuje se datum sjednice.

F. ML sačinjava izvještaj i dostavlja ga Komisiji za žalbe. U izvještaju se navode problematične oblasti i razlozi za odbijanje davanja licence.

G. Komisija za žalbe se sastaje i razmatra žalbu podnosioca zahtjeva za licencu. Komisija za žalbe može da zatraži da ML ili podnositelj zahtjeva za licencu dostave dodatne informacije i/ili prateću dokumentaciju koji moraju biti dostavljeni u utvrđenom roku.

H. Ako Komisija za žalbe za licenciranje dobije bilo koji dokument koji je ranije već tražilo Odjeljenje za licenciranje, ali isti nije bio dostavljen do utvrđenog roka prije odlučivanja Komisije za licenciranje, ona takav dokument može uzeti u razmatranje ali je dužna da sankcionise podnosioca zahtjeva za licencu zbog nepoštovanja propisanog roka.

I. Odluka

Dvije alternative: korak 10 ili nazad na korak J.

J. Poslije pažljive analize dokumentacije podnosioca zahtjeva za licencu i izvještaja ML, Komisija za žalbe odbija da izda licencu. U svojoj odluci detaljno se navode razlozi za odbijanje izdavanja licence.

Aneks 2: POSEBNA DOZVOLA ZA UČEŠĆE U UEFA KLUPSKIM TAKMIČENJIMA VANREDNA PRIMJENA SISTEMA ZA LICENCIRANJE KLUBOVA

1. UEFA Administracija definiše potrebne rokove i minimalne kriterijume za vanrednu primjenu sistema za licenciranje klubova i o njima obavještava FSCG najkasnije do 31. avgusta godine koja prethodi sezoni za koju se traži licenca.
2. FSCG je dužan pismeno obavijestiti UEFA-inu Administraciju o takvoj vanrednoj primjeni sistema za licenciranje klubova navodeći ime(na) predmetnog(ih) kluba(ova) u roku saopštenom od strane UEFA-ine administracije.
3. FSCG je odgovorna za dostavljanje predmetnom(im) klubu(ovima) kriterijuma za ocjenjivanje za vanrednu proceduru na nacionalnom nivou. Takođe, ona mora odmah preduzeti akciju s klubom(vima) za pripremu te procedure.
4. Predmetni klub(ovi) dužan(ni) je(su) da davaocu licence obezbijedi neophodan dokumentovani dokaz koji će ocijeniti taj/te klub(ove) u pogledu utvrđenog minimuma standarda i UEFA Administraciji dostaviti sljedeću dokumentaciju na jednom od službenih jezika UEFA-e, u roku koji odredi ista:
  - a) pisanu molbu za podnošenje zahtjeva za posebnu dozvolu za ulazak u odgovarajuće UEFA-ino klupsko takmičenje,
  - b) preporuku davaoca licence zasnovanu na provedenom ocjenjivanju (uključujući datume i imena lica koja su ocjenjivala klub/ove),
  - 3) sve dokumentovane dokaze koje dostave klub(ovi) i davalac licence prema zahtjevima UEFA-ine Administracije,
  - 4) eventualne druge dokumente prema zahtjevima UEFA-ine Administracije tokom vanredne procedure.
5. UEFA Administracija svoju odluku zasniva na dostavljenoj dokumentaciji i daje posebnu dozvolu za ulazak u UEFA klupska takmičenja ukoliko su ispunjeni svi propisani kriterijumi i ukoliko se klub(ovi) u završnici kvalifikuje/u na osnovu svojih sportskih rezultata. Odluka će biti saopštena FSCG koji je dužan istu proslijediti predmetnom klubu(ovima).
6. Ukoliko predmetni klub bude sportski eliminisan tokom ove vanredne procedure, FSCG je dužan da o tome odmah obavijesti UEFA-inu Administraciju, a procedura se odmah prekida, bez daljeg odlučivanja. Tako okončana procedura ne može se ponovo pokrenuti u nekoj kasnijoj fazi.
7. Žalbe na odluke UEFA-ine Administracije mogu se podnositi u pisanoj formi Sudu za sportsku arbitražu (CAS) u skladu sa relevantnim odredbama koje propisuje Statut UEFA.

Aneks 3: KRITERIJUMI LICENCIRANJA KLUBOVA ZA UEFA LIGU ŠAMPIONA ZA ŽENE

Podnositelj zahtjeva za licencu mora da ispuni sledeće kriterijume da bi stekao pravo učešća u UEFA Ligi šampiona za žene:

1. Sportski kriterijumi

1.1. Omladinske ekipe

- a) podnositelj zahtjeva za licencu mora da ima najmanje jednu omladinsku žensku ekipu, koju čine igračice starosti između 12 i 17 godina.
- b) sve ženske omladinske ekipe u okviru ovog uzrasta moraju da učestvuju u zvaničnim takmičenjima ili u programima koji su priznati od strane FSCG, a koja se igraju na nacionalnom, regionalnom ili lokalnom nivou.

1.2. Medicinska njega o igračicama

Podnositelj zahtjeva za licencu mora da osigura da sve igračice starije od 12 godina redovno budu medicinski pregledane u skladu sa odgovarajućim Medicinskim pravilnikom UEFA-e.

Podnositelj zahtjeva za licencu, kao dokaz o postupanju u skladu sa odredbom iz stava 1 ovog člana, mora da dostavi potvrde, potpisane od strane igračica i odgovornog ljekara zaduženog za obavljanje ljekarskih pregleda sa datumom i sadržinom ljekarskog pregleda, ili fotokopiju „medicinskog pasoša“ igračice.

1.3. Registracija igračica

Sve igračice podnosioca zahtjeva za licencu, uključujući i one starije od 10 godina, moraju da budu registrovane u svom regionalnom fudbalskom savezu u skladu sa relevantnim odredbama odredbama propisa FIFA, FSCG i nacionalnog zakonodavstva.

Dokument naveden u stavu 1 ovog člana mora da se dostavi zajedno sa dokumentacijom potrebnom za postupak licenciranja.

1.4. Pisani ugovor sa profesionalnim igračicama

Sve profesionalne igračice podnosioca zahtjeva za licencu moraju posjedovati ugovor sa podnosiocem zahtjeva za licencu, u skladu sa relevantnim odredbama propisa FIFA, FSCG i nacionalnog zakonodavstva.

Dokumenta navedena u stavu 1 ovog člana moraju se dostavljati zajedno sa dokumentacijom potrebnom za postupak licenciranja.

1.5. Sudijska pitanja i Pravila igre

U cilju promocije suđenja i boljeg razumijevanja Pravila igre, podnositelj zahtjeva za licencu je u obavezi da organizuje i prisustvuje sastanku ili događaju o sudijskim pitanjima koje organizuje FSCG.

Podnositelj zahtjeva za licencu mora učestvovati na sjednicama ili skupovima o sudijskim pitanjima organizovanim od strane FSCG tokom godine koja prethodi sezoni licenciranja.

Kao minimum, kapiten prvog tima (ili njegova zamjena) kao i trener prvog tima (ili njegov pomoćnik) moraju prisustvovati sjednicama ili skupovima o sudijskim pitanjima koje organizuje FSCG.

1.6. Rasna jednakost i praksa protiv diskriminacije

Podnosilac zahtjeva za licencu mora da ustanovi i da sprovodi politiku kako bi se preduprijedio rasizam i diskriminacija u fudbalu, putem odgovarajućeg dokumenta i mjere za sprečavanje takvih događaja i pojava u klubu i na stadionu na kome prvi tim podnosioca zahtjeva za licencu igra svoje domaće utakmice.

Odgovarajući dokument naveden u stavu 1 ovog člana, mora se dostaviti uz svu potrebnu dokumentaciju prilikom procesa licenciranja.

Odgovarajući dokument iz stava 1 ovog člana mora da bude u skladu sa UEFA-im planom „10 tačaka“ o rasizmu, kako je definisano u UEFA Pravilniku o bezbjednosti i sigurnosti.

1.7. Zaštita i dobrobit djece

Podnosilac zahtjeva za licencu mora da uspostavi i sprovodi mjere u skladu sa svim relevantnim smjernicama UEFA, u cilju zaštite, očuvanja i osiguranja dobrobiti mladih igrača i da obezbijedi i da se stara da oni budu u bezbjednoj sredini prilikom učestvovanja u aktivnostima koje podnosilac zahtjeva za licencu organizuje.

Odgovarajući dokument naveden u stavu 1 ovog člana mora se dostaviti uz svu potrebnu dokumentaciju prilikom procesa licenciranja.

2. Infrastrukturni kriterijumi

2.1. Odobreni stadioni za učešće u klupskom takmičenju UEFA

Klub podnosilac zahtjeva za licencu mora da ima na raspolaganju stadion na teritoriji FSCG, da bi učestvovao u klupskom takmičenju u organizaciji UEFA-e.

Podnosilac zahtjeva za licencu mora da bude, ili vlasnik stadiona, ili mora da dostavi ugovor sa vlasnikom (vlasnicima) stadiona koji će koristiti. Mora postojati garancija da se stadion može koristiti za UEFA utakmice koje podnosilac zahtjeva za licencu igra „kod kuće“ tokom sezone licenciranja.

Stadion mora da ispunjava minimum kriterijuma koji su definisani u UEFA Pravilniku o infrastrukturi stadiona, tj. da može da bude kategorisan najmanje kao stadion 1. kategorije UEFA i da bude odobren od strane FSCG.

Komisija za sigurnost i bezbjednost FSCG je nadležno tijelo za pregled i davanje odobrenja za upotrebu stadiona, u skladu sa UEFA Pravilnikom o infrastrukturi stadiona.

2.2. Objekti za treniranje - raspoloživost

Klub-podnosilac zahtjeva za licencu mora da ima na raspolaganju objekte za treniranje u toku sezone licenciranja.

Klub-podnosilac zahtjeva za licencu koji nema objekte za treniranje u sopstvenom vlasništvu, može da obezbijedi takve objekte pismenim ugovorom sa drugim vlasnikom. Ugovorom se mora dati

garancija da će objekti za treniranje biti na raspolaganju klubu za narednu takmičarsku sezonu, uzimajući u obzir i njihov program razvoja omladinskog fudbala.

3. Personalni i administrativni kriterijumi

3.1. Sekretarijat kluba

Podnosilac zahtjeva za licencu mora imati sekretarijat kluba, kao administrativnu i tehničku podršku upravi kluba, drugim organima, igračima i ostalim zaposlenima.

Podnosilac zahtjeva za licencu mora da ima na raspolaganju kancelarije za sekretarijat svog kluba. Kancelarija mora da bude otvorena za komunikaciju sa FSCG i javnošću, 5 (pet) dana u nedjelji, kao i na dan održavanja utakmice u okviru takmičenja UEFA.

Sekretarijat kluba mora da raspolaže sljedećim tehničkim sredstvima komunikacije: telefon, faks, PC računar sa internet komunikacijom (e-mail) i internet stranica kluba.

3.2. Generalni direktor

Klub-podnosilac zahtjeva za licencu mora da ima generalnog direktora, koji je u skladu sa opštim pravilima i propisima odgovoran za obavljanje svakodnevnih poslova u klubu i sprovođenje politike kluba u skladu sa odlukama Izvršnog odbora kluba.

3.3. Ljekar

Klub-podnosilac zahtjeva za licencu mora da ima najmanje jednog ljekara odgovornog za medicinsku podršku i savetovanje prvog tima, kao i za sprovođenje politike prevencije dopingovanja.

Ljekar mora da ima diplomu Medicinskog fakulteta i licencu izdatu od Ljekarske komore Crne Gore, koja je izdata i potvrđena od nadležnog ministarstva ili medicinskog fakulteta. Ljekar mora biti propisno registrovan u FSCG.

Ljekar može biti zaposlen u klubu ili angažovan ugovorom.

3.4. Fizioterapeut

Klub-podnosilac zahtjeva za licencu mora da ima najmanje jednog fizioterapeuta, odgovornog za medicinsku njegu i masažu prvog tima. Fizioterapeut uvijek mora da bude na raspolaganju za vrijeme trajanja utakmice i treninga.

Fizioterapeut mora da ima diplomu Više fizioterapeutske škole i mora biti registrovan u FSCG..

Fizioterapeut može biti zaposlen u klubu ili angažovan ugovorom.

3.5. Prvi trener ženskog seniorskog tima

Podnosilac zahtjeva za licencu mora da ima prvog trenera koji je odgovoran za rad sa prvim timom.

Trener prvog tima mora posedovati UEFA A trenersku licencu ili neku važeću stranu licencu koja je ekvivalentna njoj i kao takva priznata od strane UEFA-e.

3.6. Trener omladinskih ekipa

Podnosilac zahtjeva za licencu mora imati najmanje jednog trenera odgovornog za sva fudbalska pitanja toga tima.

Trener omladinske ekipe mora posjedovati UEFA B trenersku licencu ili neku važeću stranu licencu koja je ekvivalentna njoj i kao takva priznata od strane UEFA-e.

Treneri omladinskih ekipa moraju biti registrovani u FSCG.

3.7. Prava i obaveze zaposlenih lica u klubu-podnosiocu zahtjeva za licencu

Podnosilac zahtjeva za licencu mora da kroz opis poslova, ugovor ili unutrašnja normativna akta definiše prava i obaveze zaposlenih lica u klubu.

Opis poslova, ugovor i unutrašnja normativna akta moraju biti usvojeni od strane nadležnog organa u klubu.

3.8. Obaveza imenovanja zamjene tokom sezone licenciranja

Korisnik licence mora, u slučaju da neka od funkcija definisana u tačkama 3.2.-3.6. ovog Aneksa postane upražnjena u toku sezone licenciranja, da u roku od najviše 60 dana obezbijedi da upražnjena funkcija bude preuzeta od strane lica koje ima potrebne kvalifikacije.

U slučaju da funkcija iz tačaka 3.2.-3.6. ostane upražnjena zbog bolesti ili nesrećnog slučaja, FSCG može da odobri produženje roka od 60 dana samo ako se uvjeri da je to lice i dalje zdravstveno nesposobno da nastavi sa obavljanjem funkcije.

Korisnik licence mora da o ovim promjenama obavijesti Odjeljenje za licenciranje FSCG najkasnije u roku od 7 (sedam) radnih dana od dana nastanka promjene.

4. Pravni kriterijumi

4.1. Izjava u vezi sa učešćem u UEFA Ligi šampiona za žene

Klub-podnosilac zahtjeva za licencu mora da dostavi važeću izjavu u kome potvrđuje sljedeće:

- a) da će uvijek poštovati i prihvatati kao pravno obavezujuće Statut, pravila, Pravilnike, direktive i Odluke FIFA-e, UEFA-e i FSCG, kao i da priznaje jurisdikciju Arbitražnog suda za sport (CAS) u Lozani (Švajcarska), kako je definisano relevantnim članovima Statuta UEFA-e,
- b) da će na nacionalnom nivou učestvovati u takmičenjima koja su priznata i odobrena od strane FSCG,
- c) da će na međunarodnom nivou učestvovati u takmičenjima priznatim od strane UEFA-e i FIFA-e. Ova odredba se ne odnosi na prijateljske utakmice,
- d) da će odmah obavijestiti FSCG o svakoj značajnoj promjeni, događaju ili stanju od važnog ekonomskog značaja i o naknadnim događajima do kojih dođe poslije dostavljanja dokumentacije za licenciranje,
- e) da će se pridržavati i poštovati FSCG Pravilnik o licenciranju klubova za takmičenja u organizaciji UEFA-e,
- f) da će se pridržavati i poštovati UEFA propise o licenciranju klubova i o finansijskom fer-pleju,
- g) da su svi podneseni dokumenti potpuni i ispravni,

- h) da ovlašćuje Odjeljenje za licenciranje klubova i nacionalna tijela za licenciranje klubova, UEFA-inu administraciju, Panel za finansijsku kontrolu klubova i UEFA-ine organe za administriranje pravde za ispitivanje dokumenata i traženje informacija od relevantnih javnih vlasti ili privatnih tijela u skladu sa državnim zakonom,
- i) da priznaje kako UEFA zadržava pravo da sprovede reviziju o poštovanju pravilnika na nacionalnom nivou u skladu sa FSCG Pravilnikom o licenciranju klubova za takmičenja u organizaciji UEFA-e.

Ova izjava mora biti potpisana od strane ovlašćenog lica u klubu i ne smije biti starija od 3 (tri) mjeseca od propisanog roka za njeno dostavljanje davaocu licence.

4.2. Minimum pravnih informacija

Klub-podnosilac zahtjeva za licencu mora da dostavi primjerak svog važećeg statuta.

Podnosilac zahtjeva mora da dostavi sljedeće podatke:

- puno pravno ime-naziv podnosioca zahtjeva za licencu,
- sjedište kluba (adresu),
- pravnu formu organizovanja (rješenje nadležnog organa),
- karton deponovanih potpisa (prezime i ime, adresa),
- vrsta traženog potpisa (npr. individualni, kolektivni).

Zavisno od pravnog statusa, podnosilac zahtjeva za licencu mora biti registrovan kod relevantnog teritorijalnog Privrednog suda ili kod relevantnog administrativnog organa Crne Gore, nadležnog za pitanja sporta.

5. Finansijski kriterijumi

5.1. Godišnji finansijski izvještaji

Klub-podnosilac zahtjeva za licencu mora pripremiti i dostaviti godišnje finansijske izvještaje sastavljene zaključno sa 31. decembrom godine koja prethodi sezoni za koju se licencira. Godišnji finansijski izvještaji moraju kao minimum obuhvatati bilans stanja i bilans uspeha.

5.2. Bez dospelih neizmirenih obaveza prema fudbalskim klubovima, zaposlenima i poreskoj upravi po osnovu poreza i doprinosa

Podnosilac zahtjeva za licencu mora dokazati da nema dospelih neizmirenih obaveza prema drugim fudbalskim klubovima, zaposlenima i poreskoj upravi po osnovu poreza i doprinosa, kao što je definisano u članovima 85., 86. i 87. U smislu ove odredbe, pojam „zaposleni“ obuhvata sve profesionalne igrače u skladu sa važećim FIFA Pravilnikom o statusu i transferu igrača, kao i svo administrativno, tehničko i medicinsko osoblje navedeno u tačkama 3.2. do 3.6.

Na osnovu člana 94 FSCG Pravilnika o licenciranju klubova za takmičenja u organizaciji UEFA, a u skladu sa odredbama Pravilnika UEFA za licenciranje klubova i finansijski fer-plej, Izvršni odbor Fudbalskog Saveza Crne Gore na sjednici održanoj 27.12.2019. godine, donio je

PRIRUČNIK
za primjenu finansijskih kriterijuma Pravilnika FSCG o licenciranju klubova
za takmičenja u organizaciji UEFA

Priručnikom se utvrđuje način jedinstvene primjene finansijskih kriterijuma iz FSCG Pravilnika o licenciranju klubova za takmičenja u organizaciji UEFA-e (Pravilnik) i bliže uređuju minimalni zahtjevi u pogledu forme i sadržaja obavezne finansijske dokumentacije (računovodstvo, zahtjevi za objavljivanje i drugo), koja se podnosi FSCG, kao i načina ocjene (procjena procedura) ispunjenja finansijskih kriterijuma od strane kluba-podnosilaca zahtjeva za UEFA licencu.

Finansijski kriterijumi obezbjeđuju razuman i ostvarljiv nivo minimuma zahtjeva koje treba da primijene klubovi-podnosioci zahtjeva za licencu, koji žele da se takmiče u međunarodnoj konkurenciji i ostvare koristi od svog prisustva na UEFA klupskim takmičenjima, uključujući i prihode koje ovakav nivo takmičenja može da donese.

Primjena finansijskih kriterijuma za svrhe licenciranja usmjerena je ka postizanju ciljeva navedenih u članu 80. Pravilnika.

A. Osnove za pripremu finansijskih izvještaja

Principi

- 1) Godišnji finansijski izvještaji kako su definisani u članu 83 Pravilnika FSCG o sistemu licenciranja klubova za učešće u takmičenjima u organizaciji UEFA moraju se zasnivati na računovodstvenim standardima koje zahtijeva važeće nacionalno zakonodavstvo za privredne subjekte – Zakon o računovodstvu Crne Gore („Sl.list Crne Gore“ br. 52/16) kao i prateći računovodstveni propisi i podzakonska akta za privredne subjekte u Crnoj Gori– nezavisno od zakonske strukture podnosioca zahtjeva za licencu.
- 2) Godišnji finansijski izvještaji moraju biti pripremljeni na pretpostavci da je podnosilac zahtjeva za licencu u stanju da nastavi sa poslovanjem, što znači da će nastaviti sa poslovanjem u predvidivoj budućnosti. Pretpostavlja se da podnosilac zahtjeva za licencu nema ni namjeru ni potrebu da krene u likvidaciju, prestane poslovati ili zatraži zaštitu od povjerilaca u skladu sa zakonima ili propisima.
- 3) Okvir za finansijsko izvještavanje, koji je pogodan kao osnova za pripremu godišnjih finansijskih izvještaja, odnosno Zakon o računovodstvu („Sl.list Crne Gore“ br. 52/16) kao i prateći računovodstveni propisi i podzakonska akta za privredne subjekte u Crnoj Gori mora sadržati neke principe, uključujući:
  - a) pošteno prikazivanje,
  - b) dosljednost prikazivanja,
  - c) akrealnu osnovu vođenja računovodstva,
  - d) zasebno prikazivanje svake materijalne klase stavki,
  - e) nema prebijanja između sredstava i obaveza i između prihoda i rashoda.
- 4) Bez obzira na to što je svaki podnosilac zahtjeva za licencu dužan da pripremi revidirane godišnje finansijske izvještaje u skladu sa računovodstvenom praksom svoje države za registrovana privredna društva, Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja ili Međunarodnim standardima za finansijsko izvještavanje za mala i srednja preduzeća, ova pravila sadrže specifične računovodstvene zahtjeve koji se moraju ispoštovati kako je propisano u ovom dijelu Priručnika.
- 5) Podnosilac zahtjeva za licencu dužan je da pripremi dopunske informacije (koje se podnose davaocu licence) ukoliko nisu ispunjeni računovodstveni zahtjevi opisani ovim dijelom Priručnika u pogledu prikaznih objelodanjivanja i računovodstvenog tretmana u revidiranim godišnjim finansijskim izvještajima. Te dopunske informacije moraju obuhvatiti korigovani bilans stanja, bilans uspjeha i sve sa njima povezane napomene kako bi se ispunili dolje navedeni zahtjevi. Takođe se mora objelodaniti napomena (ili napomene) u kojoj/kojima su rezultati i finansijska pozicija prikazani u dokumentu sa dopunskim informacijama usaglašeni sa podacima prikazanim u revidiranim godišnjim finansijskim izvještajima (pripremljenim u skladu sa državnim računovodstvenom praksom). Korigovane finansijske informacije moraju biti ocijenjene od strane revizora putem izvještaja o ugovorenim procedurama.
- 6) Godišnji finansijski izvještaji moraju biti odobreni od strane uprave i potpisani od strane izvršnog organa podnosioca zahtjeva za licencu.

Zahtjevi za konsolidovani izvještaj

- 7) Finansijske informacije svih subjekata koji su uključeni u izvještajni subjekat moraju biti ili kombinovane ili konsolidovane kao da su jedna kompanija (kako je definisano članom 81 FSCG Pravilnika o licenciranju klubova za takmičenja u organizaciji UEFA).
- 8) Konsolidovani finansijski izvještaji su finansijski izvještaji grupe u kojoj su sredstva, obaveze, kapital, prihodi, rashodi i tokovi gotovine matičnog društva i njegovih zavisnih društava predstavljeni kao da se radi o jedinstvenom društvu.
- 9) Kombinovani finansijski izvještaji su oni koji obuhvataju informacije o dva ili više zajednički kontrolisana subjekta bez informacija o subjektu koji ih kontroliše.

Računovodstveni zahtjevi u odnosu na troškove trajnog transfera registracije igrača

- 10) Podnosioci zahtjeva za licencu koji kapitalizuju troškove pribavljanja registracija igrača kao nematerijalnog ulaganja su u obavezi da primjenjuju određene minimalne računovodstvene zahtjeve opisane u tački 12 ovog dijela.
- 11) Ako podnosilac zahtjeva za licencu ima računovodstvenu politiku da prizna u rashodima troškove kupovine registracije igrača umjesto da ih kapitalizuje kao nematerijalno ulaganje, a ovo je dozvoljeno nacionalnim računovodstvenim praksama, on mora da primjenjuje minimalne računovodstvene zahtjeve navedene u daljem tekstu.
- 12) Minimum računovodstvenih zahtjeva vezan za podnosioc zahtjeva za licencu koji kapitalizuju troškove pribavljanja registracije igrača kao nematerijalno ulaganje obuhvata:
  - a) Pribavljanje registracije igrača mora biti priznato u finansijskim izvještajima kada su ispunjeni svi značajni uslovi za realizovanje transfera, tj. isti je efektivno bezuslovan, što znači da mora postojati pravno obavezujući ugovor između dva kluba i između kluba koji kupuje i igrača.
  - b) Samo direktni troškovi pribavljanja registracije igrača mogu da se kapitalizuju. Za računovodstvene svrhe, iskazana vrijednost pojedinačnog igrača ne može da bude povećana i pored uvjerenja rukovodstva da je tržišna vrijednost veća od knjigovodstvene. Takođe, iako se priznaje da podnosilac zahteva za licencu može generisati neku vrijednost od upotrebe i/ili transfera lokalnih igrača, u računovodstvene svrhe vrijednost vlastitih igrača omladinskih ekipa ne može da se uključi u bilans stanja kao nematerijalno ulaganje – pošto samo nabavna vrijednost kupljenih igrača može biti kapitalizovana. Svaki oblik nadoknade za i/ili u korist igrača (kao što su naknade za potpisivanje ugovora) mora se tretirati kao trošak naknada zaposlenima a ne kao trošak pribavljanja registracije igrača. Finansijski izdaci koji nastaju iz pozajmica tretiraju se kao finansijski troškovi, a ne troškovi pribavljanja registracije igrača, čak i ako su pozajmice dobijene kao pomoć pri finansiranju pribavljanja registracija igrača.
  - c) Amortizacija mora da se obračunava od momenta kada je registracija igrača pribavljena. Obračun amortizacije prestaje na dan kada je sredstvo klasifikovano za prodaju ili na dan kada sredstvo nije priznato odnosno kada je registracija prenijeta na drugi klub, u zavisnosti od toga koji je raniji.
  - d) U pogledu svake pojedinačne registracije igrača, iznos umanjenja vrijednosti mora biti sistematski raspoređivan tokom njenog korisnog vijeka trajanja. To se postiže sistematskim raspoređivanjem troška predmetnog sredstva kao rashoda tokom perioda ugovora igrača. Ukoliko se produži period trajanja ugovora igrača sa klubom, tada se knjigovodstvena vrijednost nematerijalnog ulaganja registracije igrača, uvećana za dodatne troškove koji se

mogu direktno pripisati troškovima pregovaranja o ugovoru (npr. naknade za agenta/posrednika) mora amortizovati tokom produženog perioda ugovora igrača ili tokom preostalog perioda prvobitnog ugovora.

- e) Kapitalizovane vrijednosti registracije svih igrača moraju da budu preispitane svake godine od strane rukovodstva radi umanjenja vrijednosti. Ako je nadoknadiva vrijednost za pojedinačnu registraciju igrača niža od iskazane vrijednosti u bilansu stanja, tada knjigovodstvena vrijednost mora da bude korigovana do iznosa nadoknadive vrijednosti, a iznos umanjenja knjižen kao trošak obezvrjeđenja sredstava. Preporučuje se da Davalac licence od svakog podnosioca zahtjeva za licencu zahtijeva da primjenju dosljedne računovodstvene politike u pogledu troškova registracije igrača.

U izuzetnim okolnostima, kada postane jasno da do zakonskog datuma zatvaranja poslovnih knjiga:

- i. igrač neće biti u stanju da i dalje igra za klub, na primjer, ako doživi povredu koja je prijetnja njegovoj daljoj karijeri ili postane permanento nesposoban da igra profesionalni fudbal, tada neto knjigovodstvena vrijednost registracije igrača na dan bilansa stanja mora biti u potpunosti obezvrjeđena u tom izvještajnom periodu. Sledeći događaji ne predstavljaju razlog za priznavanje gubitka po osnovu obezvrjeđenja:
  - igrač u izvještajnom periodu doživi povredu i privremeno je nesposoban da igra profesionalni fudbal za klub ili
  - igrač doživi pad fizičke spremnosti ili sposobnosti i ne bude izabran za učešće u utakmicama koje igra prvi tim.

U tom pogledu, buduće zarade igrača koji dožive povredu koja je prijetnja njihovoj daljoj karijeri ili postanu trajno nesposobni da igraju profesionalni fudbal, treba da nastave da se priznaju kao troškovi naknada zaposlenima tokom trajanja ugovora igrača.

- ii. Uprava kluba je opredijeljena da trajno prenese registraciju igrača, a transfer se dešava neposredno nakon datuma zakonskog zatvaranja knjiga, tada se neto knjigovodstvena vrijednost registracije igrača na dan bilansa stanja može obezvrjeđiti ukoliko je zarada od otuđenja za trajni transfer registracije igrača u novi klub niža od njene knjigovodstvene vrijednosti. Ovaj računovodstveni princip mora biti objelodanjen u finansijskim izvještajima i dosljedno primenjivan od izvještajnog perioda do izvještajnog perioda.
- f) Dobitak/(gubitak) od prodaje registracije igrača drugom klubu koji se priznaje u bilansu uspjeha je razlika između prihoda od prodaje (umanjenih za sve troškove prodaje) i preostale knjigovodstvene vrijednosti registracije igrača u bilansu stanja na datum transfera. U finansijskim izvještajima podnosioca zahtjeva za licencu, prodaja registracije igrača mora biti priznata kada se ispune svi uslovi za realizaciju transfera, tj., kada transfer postane bezuslovan, a rizici i prednosti se prenesu na novi klub.

Računovodstveni zahtjevi za privremeni transfer registracije igrača

13) Minimalni računovodstveni zahtjevi za podnosioca zahtjeva za licencu koji ima transakcije u pogledu privremenog transfera registracije igrača (pozajmica igrača) su sledeći:

14) Naplaćene/isplaćene naknade za pozajmicu igrača moraju biti prikazane kao prihod/rashod po osnovu transfera registracije igrača.

15) Pozajmica igrača novom klubu od kluba koji ga daje na pozajmicu bez obaveze/opcije kupovine:

- a) Naknade za pozajmicu koje je naplatio/će naplatiti klub koji daje igrača na pozajmicu, ako postoje, moraju biti prikazane kao prihod tokom perioda ugovora o pozajmici. Klub koji daje

igrača na pozajmicu će u svom bilansu stanja priznavati prvobitne troškove nabavke registracije igrača kao nematerijalno ulaganje u svom bilansu stanja i sistematski raspoređivati trošak tog sredstva kao trošak po osnovu amortizacije tokom perioda trajanja ugovora igrača.

- b) Naknade za pozajmicu koje je platio/će platiti novi klub, ako postoje, moraju biti prikazane kao rashod tokom perioda ugovora o pozajmici. Ukoliko novi klub preuzme isplatu naknade igraču, taj trošak se mora priznati kao trošak primanja zaposlenog tokom perioda na koji je igrač pozajmljen.
- 16) Pozajmica igrača novom klubu od kluba koji ga daje na pozajmicu uz bezuslovnu obavezu kupovine:
- a) Klub koji daje igrača na pozajmicu dužan je da tu pozajmicu prikaže kao trajni transfer a takođe mora prestati da priznaje prava na registraciju igrača u svojim nematerijalnim ulaganjima. Zarada od pozajmice igrača i budućeg trajnog transfera moraju se priznati od početka ugovora o pozajmici.
  - b) Novi klub je dužan da prizna direktne troškove pozajmice i budućeg trajnog transfera u skladu sa računovodstvenim zahtjevima za trajno pribavljanje registracije igrača.
- 17) Pozajmica igrača novom klubu od kluba koji ga daje na pozajmicu uz opciju kupovine:
- a) Ova transakcija mora biti evidentirana kao pozajmica kluba koji daje igrača na pozajmicu sve dok novi klub ne realizuje opciju. Kada klub realizuje opciju, eventualni preostali prihod od pozajmice i prihodi od budućeg trajnog transfera moraju biti priznati u skladu sa računovodstvenim zahtjevima za trajno otuđenje registracije igrača.
  - b) Kada novi klub realizuje opciju, eventualni preostali troškovi pozajmice i troškovi budućeg trajnog transfera moraju biti priznati u skladu sa računovodstvenim zahtjevima za trajno pribavljanje registracije igrača.
- 18) Pozajmica igrača novom klubu od kluba koji ga daje na pozajmicu uz uslovnu obavezu kupovine:
- a) Ukoliko se predmetni uslov smatra praktično sigurnim, tada registraciju igrača moraju priznati oba kluba kao trajni transfer od početka ugovora o pozajmici.
  - b) Ukoliko se ispunjenje uslova ne može procijeniti sa dovoljno sigurnosti da bi se sa ugovora o pozajmici prešlo na trajni transfer od početka ugovora o pozajmici, onda registracija igrača mora biti priznata prvo kao pozajmica, a zatim kao trajni transfer nakon ispunjenja uslova.

Računovodstveni zahtjevi za specifične rashodne stavke

- 19) Troškovi podsticaja/bonusa za zaposlene:
- a) Svi oblici naknada koje daje neki subjekt u zamjenu za usluge koje pruža zaposleni, uključujući eventualne bonuse i podsticaje kao što su naknade po osnovu učinka, naknade za potpisivanje ugovora, podsticaji za lojalnost, moraju biti prikazani kao troškovi naknada zaposlenima.
  - b) Kada je potrebno izvršiti uplate bonusa i/ili podsticaja koje je klub dužan da isplati u cjelosti pojedincu bez ikakvih daljih uslova ili obaveza pružanja usluge (odnosno, klub nema drugog izbora sem da izvrši takve uplate) te isplate moraju biti priznate kao naknade zaposlenima kada dospiju. Kada su isplate bonusa i/ili podsticaja uslovljene ispunjenjem određenog budućeg uslova od strane igrača i/ili kluba, kao što je učešće igrača na utakmicama i/ili učinkom kluba u takmičenju, te isplate moraju biti priznate kao troškovi naknada zaposlenima u trenutku kada je uslov ispunjen ili njegovo ispunjenje postane vrlo izvjesno.

- c) Podsticaj i/ili bonus igračima pri potpisivanju i/ili produženju ugovora o radu sa bilo kojim uslovom ili obavezom pružanja usluge mora se priznavati na sistematskoj osnovi tokom relevantnog perioda.

20) Primanja zaposlenih po prestanku zaposlenja:

Klub je dužan da prizna u cjelosti trošak prestanka primanja zaposlenih kada klub više ne može da povuče ponudu tih primanja.

Računovodstveni zahtjevi za specifične prihodne stavke

21) Sezonske karte i sličan prihod:

Prihod po osnovu prodaje sezonskih karata ili slične prodaje vezane za utakmice mora biti priznat na proporcionalnoj osnovi u trenutku kada se tokom sezone održavaju relevantne utakmice.

22) Prihodi od prenosa i/ili nagrada:

- a) Prihod po osnovu prava emitovanja i/ili drugih naknada za učešće u takmičenju koje su fiksne naknade, mora se priznavati na proporcionalnoj osnovi u trenutku u kom se tokom sezone održavaju relevantne utakmice.
- b) Prihod po osnovu prava emitovanja i/ili drugih naknada za učešće u takmičenju koje su varijabilne naknade zavisne od ispunjenja određenih uslova od strane kluba (kao što je bonus za učinak u takmičenju) mora biti priznat u trenutku u kom su ti uslovi ispunjeni.

23) Prihod od sponzorstva i komercijalni prihodi:

- a) Prihodi po osnovu sponzorskih prava koji su fiksne naknade moraju se priznavati na proporcionalnoj osnovi tokom perioda trajanja ugovora o sponzorskim pravima.
- b) Prihodi po osnovu sponzorskih prava koji su varijabilne naknade zavisne od ispunjenja određenih uslova od strane kluba (kao što su bonusi za učinak u takmičenju) moraju se priznavati u trenutku kada se ti uslovi ispune.
- c) Bilo koja vrsta negotovinske naknade kao dio ugovora o sponzorstvu mora se odmjeravati po fer vrijednosti.

24) Donacije i davanja:

- a) Donacija je bezuslovan poklon-nadoknada koja se mora priznavati kao ostali prihod iz poslovanja u trenutku kada se primi.
- b) Davanja se ne smiju priznavati u knjigama kluba dok se ne stekne razumno uvjerenje da će klub ispuniti uslove za prijem predmetnog davanja i da će predmetno davanje biti primljeno. Zatim se davanje mora priznati u bilansu uspjeha na sistematskoj osnovi tokom izvještajnih perioda u kojima klub priznaje povezane troškove za koje su davanja predviđena kao rashode. Shodno tome, davanja po osnovu specifičnih troškova priznaju se u bilansu uspjeha u istom izvještajnom periodu(ima) kao i odgovarajući troškovi. Slično tome, davanja koja se odnose na sredstva koja podliježu amortizaciji priznaju se u bilansu uspjeha u istom izvještajnom periodu(ima) i u iznosima po kojima se priznaju troškovi amortizacije tih sredstava. Davanje koje postane naplativo kao naknada za troškove ili gubitke koji su već nastali ili za potrebe davanja trenutne finansijske podrške bez ikakvih budućih povezanih troškova mora se priznati u bilansu uspjeha u periodu u kom postaje naplativo.

B. Minimum zahtjeva za objelodanjivanje

Principi

25) Uprkos zahtjevima Zakona o računovodstvu Crne Gore („Sl.list Crne Gore“ br. 52/16) finansijski kriterijumi ovih pravila zahtijevaju od podnosioca prijave za licencu/korisnika licenci da prezentuju određeni minimalni nivo finansijskih informacija davaocu licence kao što je navedeno u članovima 82, 83 i 89 Pravilnika.

26) Svaka komponenta finansijskih izvještaja mora biti jasno identifikovana. Naredne informacije moraju biti jasno prikazane, te ponovljene u finansijskim izvještajima gdje god je to potrebno za pravilno razumijevanje prezentiranih informacija:

- a) naziv (i zakonski oblik), sjedište i poslovnu adresu izvještajnog subjekta i eventualne izmjene tih informacija u odnosu na prethodni propisani datum bilansa,
- b) da li finansijske informacije pokrivaju pojedinačnog podnosioca zahtjeva za licencu ili grupu subjekata ili neku drugu kombinaciju subjekata i opis strukture i sastava bilo koje takve grupe ili kombinacije.
- c) propisani datum bilansa i period koji pokrivaju finansijske informacije (za tekuće i uporedne podatke) i
- d) izvještajnu valutu.

Bilans stanja

27) Minimum zahtjeva u pogledu sadržaja pozicija bilansa stanja obuhvata:

Sredstva

- i. Gotovina i gotovinski ekvivalenti,
- ii. Potraživanja od transfera igrača (kratkoročna i dugoročna),
- iii. Potraživanja od grupe subjekata i drugih pridruženih preduzeća (kratkoročna i dugoročna),
- iv. Ostala obrtna sredstva,
- v. Poreska sredstva (kratkoročna i dugoročna),
- vi. Zalihe,
- vii. Ostala sredstva (kratkoročna i dugoročna),
- viii. Imovina, osnovna sredstva i oprema/Materijalna sredstva,
- ix. Nematerijalna sredstva – prava na registraciju igrača,
- x. Ostala nematerijalna sredstva,
- xi. Investicije.

Obaveze

- xii. Prekoračenja računa kod banaka,
- xiii. Bankarski i ostali krediti (kratkoročni i dugoročni),
- xiv. Obaveze iz transfera igrača (kratkoročne i dugoročne),
- xv. Obaveze prema subjektima iz grupe i drugim povezanim licima (tekuće i dugoročne),
- xvi. Obaveze prema zaposlenima (tekuće i dugoročne),
- xvii. Obaveze za poreze i doprinose (tekuće i dugoročne),
- xviii. Pasivna vremenska razgraničenja (tekuća i dugoročna),
- xix. Ostale poreske obaveze (tekuće i dugoročne),
- xx. Ostale kratkoročne obaveze iz poslovanja,
- xxi. Rezervisanja (kratkoročna i dugoročna),
- xxii. Ostale obaveze (kratkoročne i dugoročne).

Neto sredstva/(obaveze)

xxiii. Neto sredstva/(obaveze)

Kapital

- xxiv. Osnovni kapital,
- xxv. Neraspoređeni dobitak,
- xxvi. Ostale rezerve.

28) Rukovodstvo može izabrati kao najbolji način prikazivanja stavki od (i) do (xxvi) u Bilansu stanja ili u Napomenama uz finasijske izvještaje.

29) Pozicija neto sredstava/obaveza koja predstavlja ukupna sredstva-aktivu umanjenu za ukupne obaveze, koristi se za utvrđivanje da li ili ne podnosilac zahtjeva za licencu krši indikator 2 opisan u članu 89 FSCG Pravilnika o licenciranju klubova za takmičenja u organizaciji UEFA-e.

Bilans uspjeha

30) Minimum zahtjeva u pogledu sadržaja pozicija bilansa uspjeha obuhvata:

Prihodi

- i. od prodaje ulaznica,
- ii. od sponzorstva i reklamiranja,
- iii. od prava na emitovanje,
- iv. od prodaje trgovačke robe i usluga,
- v. od UEFA solidarnosti i novčanih nagrada,
- vi. ostali poslovni prihodi,
- vii. ukupni prihodi (zbir pozicija od i do vi).

Rashodi

- viii. troškovi nabavne vrijednosti robe/materijala,
- ix. troškovi primanja zaposlenih (igrači i ostali zaposleni),
- x. amortizacija i obezvrjeđenje osnovnih sredstava,
- xi. amortizacija i obezvrjeđenje ostalih nematerijalnih ulaganja (isključujući registracije igrača),
- xii. ostali poslovni rashodi,
- xiii. ukupni troškovi poslovanja (zbir pozicija od viii do xii).

Transferi igrača:

- xiv. amortizacija i obezvrjeđenje nematerijalnih ulaganja-registracije igrača ili troškovi pribavljanja registracije igrača,
- xv. dobitak/gubitak od otuđenja nematerijalnih ulaganja-registracije igrača ili prihodi od otuđenja registracija igrača,
- xvi. ukupni neto rezultat transfera igrača (suma pozicija od xiv do xv).

Ostalo

- xvii. dobitak/gubitak od raspolaganja materijalnim osnovnim sredstvima,
- xviii. finasijski prihodi i troškovi,
- xix. neposlovni prihodi/ troškovi,
- xx. poreski prihod/ rashod,
- xxi. profit ili gubitak nakon oporezivanja (suma pozicija vii, xiii, xvi, xvii do xx).

31) Rukovodstvo može izabrati kao najbolji način prikazivanja stavki od (i) do (xxii) u Bilansu uspjeha ili u Napomenama uz finansijske izvještaje.

Izvještaj o novčanim tokovima

32) Izvještaj o tokovima gotovine izvještava o tokovima gotovine za finansijsku godinu, klasifikovano posebno, kao što je navedeno u daljem tekstu:

Novčani tokovi iz operativnih aktivnosti

Operativne aktivnosti su osnovne aktivnosti određenog subjekta za sticanje prihoda i druge aktivnosti koje nisu investicione ili finansijske aktivnosti. Dakle, one su generalno rezultat transakcija i drugih događaja koji se uzimaju u obzir kod određivanja neto dobiti ili gubitka. Minimalni zahtjevi objelodanjivanja su navedeni u nastavku:

- a) Neto priliv/ odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti.

Novčani tokovi iz investicionih aktivnosti

Investicione aktivnosti su nabavka i prodaja dugoročnih sredstava (uključujući registracije igrača) i ostale investicije koje nisu uključene u gotovinske ekvivalente. Subjekt je dužan odvojeno prikazati najvažnije grupe bruto gotovinskih naplata i bruto gotovinskih isplata po osnovu investicionih aktivnosti. Minimalni zahtjevi objelodanjivanja su navedeni u nastavku:

- a) Priliv/ odliv gotovine od kupovine/ prodaje registracija igrača,
- b) Priliv/ odliv gotovine od kupovine/ prodaje osnovnih sredstava,
- c) Ostali prilivi/ odlivi gotovine iz investicionih aktivnosti.

Novčani tokovi iz finansijskih aktivnosti

Finansijske aktivnosti su aktivnosti čiji rezultat je promjena veličine i sastava učešća akcijskog kapitala u kapitalu i pozajmica subjekta. Subjekt je dužan odvojeno prikazati najvažnije grupe bruto gotovinskih naplata i bruto gotovinskih isplata po osnovu finansijskih aktivnosti. Minimalni zahtjevi objelodanjivanja su navedeni u nastavku:

- a) Prilivi/ odlivi gotovine od pozajmica – vlasnici i povezana lica
- b) Prilivi/ odlivi gotovine od pozajmica – finansijske institucije
- c) Priliv gotovine od povećanja kapitala
- d) Odlivi gotovine iz dividendi plaćenih vlasnicima/ akcionarima
- e) Ostali prilivi/ odlivi gotovine iz finansijskih aktivnosti

Ostali tokovi gotovine

Tokovi gotovine od primljenih i isplaćenih kamata i dividendi takođe moraju biti odvojeno prikazani. Svaki mora biti prikazan na dosljedan način od jednog do drugog perioda bilo kao operativne, investicione ili finansijske aktivnosti.

Tokovi gotovine po osnovu poreza na dobitak moraju biti odvojeno prikazani i klasifikovani kao tokovi gotovine od operativnih aktivnosti, izuzev ako se mogu pravilno i konkretno identifikovati kao finansijske ili investicione aktivnosti.

33) Komponente gotovine i gotovinskih ekvivalenata treba posebno da se objelodane i prikažu kao usaglašavanje iznosa u izvještaju o novčanim tokovima sa ekvivalentnim iznosima prikazanim u bilansu stanja.

Napomene uz finansijske izvještaje

34) Napomene uz finansijske izvještaje moraju da se prikažu na sistematičan način. Svaka pozicija iz formata bilansa stanja, bilansa uspjeha i izvještaja o novčanim tokovima treba da bude unakrsno povezana sa relevantnom informacijom u Napomenama.

Minimum zahtjeva za objelodanjivanje u Napomenama je sljedeći:

- a) Računovodstvene politike – osnova za sastavljanje finansijskih izvještaja i rezime značajnih računovodstvenih politika koje koristi klub podnosilac zahtjeva za licencu,
- b) Materijalna stalna sredstva.
Svaka klasa materijalnih stalnih sredstava mora biti posebno prikazana (npr. nekretnine, stadion i oprema, imovina sa pravom korišćenja).
Za svaku klasu materijalnih stalnih sredstava moraju biti prikazane sljedeće informacije:
  - i. bruto knjigovodstvena vrijednost i ispravka vrijednosti (zajedno sa gubicima od umanjenja vrijednosti sredstva) na početku i na kraju perioda i
  - ii. usklađivanje knjigovodstvene vrijednosti na početku i na kraju perioda, prikazujući povećanje neto aktive deponovanih sredstava, prodaje, povećanja ili smanjenja tokom perioda koja su rezultat revalorizacije, gubitke od umanjenja vrijednosti koji su priznati u bilansu uspjeha tokom tog perioda (ako ih je bilo), gubitke od umanjenja vrijednosti prikazane u bilansu uspjeha tokom tog perioda (ako ih je bilo) i amortizacija.
Metoda amortizacije i korisni vijek upotrebe (ili stope amortizacije) koji se koristi mora da objelodani u računovodstvenim politikama.
- c) Nematerijalna sredstva
Svaka vrsta nematerijalnih sredstava mora biti posebno prikazana (npr. registracije igrača, goodwill, ostala nematerijalna sredstva).
Za svaku vrstu nematerijalnih sredstava moraju biti prikazane sljedeće informacije:
  - i. bruto knjigovodstvena vrijednost i akumulirana amortizacija (zajedno s akumuliranim gubicima od umanjenja vrijednosti) na početku i na kraju perioda;
  - ii. usklađivanje knjigovodstvene vrijednosti na početku i na kraju perioda, prikazujući povećanje neto aktive deponovanih sredstava, prodaje, povećanja ili smanjenja tokom perioda koja su rezultat revalorizacije, gubici od umanjenja vrijednosti priznati u bilansu uspjeha tokom tog perioda (ako ih je bilo), gubitke od umanjenja vrijednosti prikazane u bilansu uspjeha tokom tog perioda (ako ih je bilo) i amortizacija.
- d) Založena sredstva/imovina i sredstva sa ograničenim pravom svojine
Postojanje i iznos ograničenja nad pravom svojine i nekretnine, stadioni i oprema založeni kao osiguranje za izmirenje obaveza ili garancija moraju biti objelodanjeni.
Postojanje i knjigovodstvenu vrijednost nematerijalne imovine čija vlasnička prava su ograničena i knjigovodstvene vrijednosti nematerijalne imovine založene kao garancija za obaveze moraju biti objelodanjeni.
- e) Investicije
Investicije moraju uključivati investicije u kćerke kompanije, subjekte pod zajedničkom kontrolom i povezane kompanije. Što se tiče investicija u kćerke kompanije, subjekte pod zajedničkom kontrolom i povezane kompanije za svaku investiciju moraju biti prikazane minimalno sljedeće informacije:
  - i. naziv,
  - ii. zemlja u kojoj je registrovana ili ima sjedište,
  - iii. vrsta biznisa/djelatnosti subjekta,

- iv. procenat učešća u vlasništvu,
  - v. ako ima razlika, procenat glasačke moći i
  - vi. opis metoda korišćenog za knjigovodstveno prikazivanje investicija.
- f) Dozvoljena bankovna prekoračenja i zajmovi
 Za svaku vrstu finansijskih obaveza mora biti prikazano sljedeće:
- i. informacije o obimu i prirodi finansijskih instrumenata, uključujući iznose i trajanje i bilo koje značajne okolnosti i uslove koji mogu uticati na iznos, vrijeme i izvjesnost budućih tokova gotovine; i
  - ii. usvojene računovodstvene politike i metode, uključujući korišćene kriterijume za priznavanje i osnove mjerenja.
- g) Rezervacije
 Rezervacije moraju biti prikazane u posebnim vrstama. Prilikom određivanja koje rezervacije se mogu objediniti da čine jednu vrstu, neophodno je razmotriti da li je priroda tih stavki dovoljno slična da bi bile kombinovane u prikazu jedinstvenog iznosa.
 Za svaku vrstu rezervacija mora biti prikazan iznos po kojem se vodi na početku i na kraju perioda, iskorišćeni iznos i eventualni oslobođeni ili potražujući iznos u tom periodu.
- h) Emitovani kapital i rezerve
 Akcijski kapital, druge rezerve i neraspoređena dobit moraju biti objelodanjeni odvojeno.
- i. Akcijski kapital
 Vezano za akcijski kapital emitovan tokom tekuće godine sledeće mora biti objelodanjeno:
    - broj i vrsta emitovanih akcija,
    - emisiona premija (ako je primjenljivo) po osnovu emitovanih akcija,
    - ukupno zarađeni iznos kao rezultat emitovanja akcija,
    - razlog za emitovanje novih akcija.
  - ii. Ostale rezerve
 Kada je pozicija "nekretnine, stadioni i oprema" prikazana u revalorizovanom iznosu, višak po osnovu revalorizacije koji ukazuje na promjene u periodu i bilo koja ograničenja u raspolaganju akcionara, mora biti objelodanjen.
  - iii. Neraspoređena dobit
 Mora biti objelodanjen saldo neraspoređene dobiti (tj. akumulirani dobitak ili gubitak) na početku izvještajnog perioda i na datum bilansa stanja, kao i promjene tokom izvještajnog perioda.
- i) Strana koja vrši/ima kontrolu
 Kada je izvještajni subjekat kontrolisan od druge strane, mora biti objelodanjen odnos sa povezanom stranom i naziv te strane i, ako je različito, naziv strane koja ima konačnu kontrolu. Ova informacija mora biti objelodanjena nezavisno od toga da li je bilo kakvih transakcija između povezanih strana i izvještajnog subjekta.
- j) Transakcije sa povezanim stranama
 Ukoliko je bilo transakcija između povezanih strana tokom perioda koji je obuhvaćen u finansijskim izvještajima, izvještajni subjekat je dužan objelodaniti prirodu odnosa s povezanom stranom, kao i informaciju o tim transakcijama i neizmirenim obavezama, uključujući preuzete obaveze, što je potrebno za razumijevanje potencijalnog efekta tog odnosa na finansijske izvještaje. Stavke koje su po svojoj prirodi slične mogu biti objelodanjene zajedno izuzev kad je odvojeno prikazivanje neophodno da bi se razumjeli efekti transakcija s povezanim stranama na finansijske izvještaje izvještajnog subjekta.
 Kao minimum, za svaku povezanu stranu objelodanjivanja moraju obuhvatati:

- i. iznos i prirodu transakcija;
- ii. iznos neizmirenih obaveza uključujući preuzete obaveze i:
  - njihove uslove, uključujući i da li su obezbijeđene te prirodu sredstava koja treba obezbijediti za izmirenje i
  - detalje o eventualnim primljenim ili izdatim garancijama.
- iii. rezervacije za sumnjiva ili sporna potraživanja vezane za iznos neizmirenih obaveza; i
- iv. trošak priznat tokom perioda u pogledu loših ili sumnjivih potraživanja od povezanih strana. Objelodanjivanja koja se zahtijevaju moraju biti odvojena za svaku od sledećih kategorija:
  - roditeljska kompanija,
  - subjekti sa zajedničkom kontrolom ili značajnim uticajem nad izvještajnim subjektom,
  - kćerke kompanije,
  - povezane kompanije,
  - zajedničke kompanije u kojima je jedan od učesnika izvještajni subjekat ,
  - ključno rukovodeće osoblje subjekta ili njegove roditeljske kompanije i
  - ostale povezane strane.

Potvrda da su transakcije sa povezanim stranama bile realizovane pod uslovima koji su jednaki uslovima koji vladaju u transakcijama s poznatim klijentima ukoliko se takvi uslovi mogu dokazati.
- k) *Potencijalne obaveze* - izuzev ukoliko je mogućnost bilo kakvog odliva za izmirenje obaveza otklonjena, izvještajni subjekt će za svaku kategoriju potencijalnih obaveza na propisani datum bilansa, objelodaniti kratak opis prirode potencijalne obaveze i, gdje je izvodljivo:
  - i. procjenu njenog finansijskog efekta,
  - ii. indikaciju o neizvjesnostima koje postoje u pogledu iznosa ili vremena svakog odliva sredstava i
  - iii. mogućnost bilo kakve naplate.
- l) Događaji nakon datuma bilansa
Materijalni događaji koji se ne usklađuju nakon datuma bilansa moraju biti objelodanjeni (priroda događaja i procjena njegovog finansijskog utcaja, ili izjava da se takva procjena ne može obezbijediti). Primjeri takvih događaja su:
  - i. pozajmica sa fiksnim rokom povraćaja čije dospijeće se približava bez realne perspektive da se ista obnovi ili otplati,
  - ii. značajni poslovni gubici,
  - iii. otkrivanje materijalne prevare ili greške koja pokazuje da su finansijski iskazi neispravni,
  - iv. odluka menadžmenta da namjerava da likvidira subjekat ili da prestane sa poslovanjem ili da nema realne alternative osim da tako uradi,
  - v. transakcije igrača gdje su uplaćeni ili primljeni iznosi značajni,
  - vi. transakcije koje se odnose na imovinu – npr. vezano za stadion kluba.
- m) Ostala objelodanjivanja
  - i. Naknade agentima/posrednicima
Ukupan iznos isplata agentima/posrednicima ili u korist agenata/posrednika u izvještajnom periodu mora biti objelodanjen
  - ii. Ekonomska prava igrača (ili slično).
Za svakog igrača za kojeg ekonomska prava ili slično nijesu u potpunom vlasništvu podnosioca zahtjeva za licencu, mora se objelodaniti ime igrača i procenat ekonomskih prava ili sličnog koje posjeduje podnosilac zahtjeva za licencu na početku perioda (ili sticanjem registracije) i na kraju perioda.
  - iii. Troškovi poreza

Komponente troškova poreza moraju biti odvojeno objelodanjeni. To jeste, ukupan iznos uključen u utvrđivanje neto dobitka ili gubitka za izvještajni period po osnovu tekućeg i/ili odloženog poreza.

iv. Razno

Moraju biti objelodanjene bilo koje dodatne informacije ili objelodanjivanja koja nijesu prezentirana u bilansu stanja, bilansu uspjeha ili bilansu novčanih tokova, ali su bitna za razumijevanje bilo kojeg od ovih iskaza i/ili su potrebna da ispune minimum zahtjeva finansijskih informacija.

Tabela identifikacije igrača

35) Svi podnosioci zahtjeva za licencu moraju da pripreme i podnesu davaocu licence tabelu identifikacije igrača.

36) Tabela identifikacije igrača mora biti dostavljena revizoru, koji mora da usaglasi objedinjene podatke u tabeli identifikacije igrača sa relevantnim podacima u bilansu stanja i bilansu uspjeha u revidiranim godišnjim finansijskim izvještajima. Međutim, tabela identifikacije igrača ne mora da predstavlja sastavni dio godišnjih finansijskih izvještaja.

37) Tabela identifikacije igrača, kao minimum mora da sadrži sljedeće podatke:

- a) ime i prezime i datum rođenja igrača,
- b) datum početka i istek ugovora,
- c) direktni troškovi pribavljanja registracije igrača,
- d) ispravka vrijednosti prenijeta iz prethodnog perioda i na kraju perioda,
- e) trošak /amortizacija za period,
- f) troškovi obezvrjeđenja za period,
- g) otuđenja (nabavna vrijednost i akumulirana ispravka vrijednosti),
- h) neotpisana vrijednost (knjigovodstvena vrijednost),
- i) dobitak (gubitak) od otuđenja registracije igrača, i
- j) prava preprodaje (ili srodna prava), tj. opis i (po mogućnosti) kvantifikacija bilo kojeg prava preprodaje klubu koji je prethodno držao registraciju igrača, isključujući naknadu i/ili solidarne doprinose.

38) Igrači za koje se zahtijevaju navedeni detalji u tabeli su:

- a) svi igrači čiju registraciju drži podnosilac zahtjeva za licencu u bilo koje vrijeme u toku perioda i za koje su nastali direktni troškovi pribavljanja igrača (u bilo kom momentu u tekućem periodu ili prethodnim obračunskim periodima) i
- b) svi igrači u vezi sa kojima su priznati prihodi/dobitak (ili gubitak) u nekom trenutku u periodu izvještavanja).

39) Kod onih klubova podnosilaca zahtjeva za licencu koji moraju da usklađuju knjigovodstvene iznose troškova registracije igrača radi ispunjenja računovodstvenih zahtjeva iz ovog pravilnika, zbirni iznosi iz tabele identifikacije igrača moraju da se slažu / usaglase sa izmijenjenim iznosima u okviru dopunskih finansijskih informacija.

Izveštaj rukovodstva o finansijskom poslovanju

40) Godišnji finansijski izvještaji moraju da sadrže izvještaj ili komentare rukovodstva o finansijskom poslovanju (koji se ponekad naziva izvještaj generalnog direktora /sekretara kluba) koji sadrži i objašnjava glavne karakteristike rezultata poslovanja i finansijskog stanja izvještajnog subjekta i osnovne rizike i neizvjestnosti sa kojima se klub u svom poslovanju suočava.

41) Godišnji finansijski izvještaji moraju da sadrže imena članova izvršnog odbora ili upravnog odbora i nadzornih organa izvještajnog subjekta koji su obavljali dužnosti u toku izvještajnog perioda.

C. Revizija godišnjih finansijskih izvještaja i

- 42) Klub-podnosilac zahtjeva za licencu obavezan je da obezbijedi reviziju godišnjih finansijskih izvještaja i dostavi izvještaj revizora FSCG.
- 43) Revizija godišnjih finansijskih izvještaja kluba-podnosioca zahtjeva za licencu mora biti izvršena od strane revizora koji po crnogorskom zakonu ima dozvolu za obavljanje poslova revizije, čije imenovanje prihvata FSCG, i koji mora biti nezavisan u skladu sa Kodeksom etike za profesionalne računovođe Internacionalne federacije računovođa (IFAC).
- 44) Revizija mora biti izvršena u skladu sa Međunarodnim standardima revizije (MSR) i u skladu sa etičkim načelima nezavisnosti.

Procedure ocjenjivanja

- 45) Revizor mora vršiti reviziju godišnjih finansijskih izvještaja. Izvještaj revizora mora:
- sadržati izjavu kojom se potvrđuje da je revizija izvršena prema Međunarodnim standardima revizije (MSR) ili crnogorskom Zakonu o reviziji („Sl. list CG“ broj 01/17) gdje je navedeno da je isti u skladu sa minimumom zahtjeva Međunarodnih revizorskih standarda i
  - biti dostavljen davaocu licence zajedno sa godišnjim finansijskim izvještajima, što čini osnovu za donošenje odluke o izdavanju licence.
- 46) Revizor mora ocijeniti dodatne informacije, ukoliko postoje. Izvještaj revizora o činjeničnim nalazima mora:
- sadržati izjavu kojom se potvrđuje da je ocjena sprovedena po ugovorenim procedurama u skladu sa Međunarodnim standardima za srodne usluge (ISRS 4400) ili crnogorskim Zakonom o reviziji („Sl. list CG“, broj 01/17) gdje je navedeno da je u skladu sa zahtjevima ISRS 4400 i
  - biti dostavljen davaocu licence zajedno sa dodatnim informacijama, što čini osnovu za donošenje odluke o izdavanju licence.
- 47) Pretpostavka stalnosti poslovanja subjekta predstavlja fundamentalno načelo pri sastavljanju finansijskih izvještaja i od izuzetnog je značaja pri ocjeni finansijskih kriterijuma za svrhe licenciranja klubova.

Odgovornost je rukovodstva kluba-podnosioca zahtjeva za licencu za pripremanje finansijskih izvještaja, koji takođe moraju obuhvatati i načelo stalnosti poslovanja.

Odgovornost je revizora da sagleda i objelodani da li postoje materijalno značajne neizvjesnosti u pogledu sposobnosti kluba-podnosioca zahtjeva za licencu da nastavi sa načelom stalnosti poslovanja.

Pitanja u vezi sa stalnošću poslovanja kluba-podnosioca zahtjeva za licencu mogu da dovedu do modifikovanih mišljenja revizije, što direktno utiče na odluku o izdavanju licence.

D. Ocjena revizorskog izvještaja o reviziji godišnjih finansijskih izvještaja od strane davaoca licence

- 48) Procedure ocjene za provjeru usklađenosti sa finansijskim kriterijima navedenim u članu 6. Pravilnika obuhvataju posebne korake procjenjivanja koje mora slijediti davaoc licence, kako je navedeno u nastavku.

49) U pogledu godišnjih finansijskih izvještaja, davalac licence mora da izvrši sledeći minimum procedura ocjene:

1. ocijeni da li je izveštajni subjekat/subjekti (parametar) odgovarajući za svrhe licenciranja;
2. ocijeni podnijete informacije (godišnji finansijski izvještaji koji takođe mogu da sadrže dopunske informacije) koje predstavljaju osnovu za dobijanje licence;
3. pročitaj i razmotri godišnje finansijske izvještaje i izvještaj revizora na to;
4. razmotri posljedice bilo kojih modifikacija u izvještaju o reviziji (u poređenju sa standardnom formom izvještaja sa nekvalifikovanim/pozitivnim mišljenjem) i/ili nedostatke u odnosu na minimum zahtjeva objelodanivanja i računovodstvenih zahtjeva u skladu sa stavovima ispod.

50) Pošto izvrši ocjenu izvještajnog subjekta i pročitaj izvještaj revizora o godišnjim finansijskim izvještajima, davalac licence je u obavezi da izvrši ocjenu u skladu sa stavkama navedenim u daljem tekstu:

- a) Ako izveštajni subjekt ne zadovoljava zahtjeve člana 81 Pravilnika, licenca mora biti odbijena.
- b) Ukoliko revizorov izvještaj sadrži nekvalifikovano (pozitivno) mišljenje, bez ikakvih modifikacija, to predstavlja zadovoljavajuću osnovu za izdavanje UEFA licence.
- c) Ukoliko je u izvještaju revizora izraženo uzdržavajuće ili negativno mišljenje, mora se odbiti izdavanje UEFA licence, izuzev ukoliko naknadno nije izdato drugačije revizorsko mišljenje (u odnosu na drugi komplet finansijskih izvještaja za istu finansijsku godinu koji ispunjavaju minimum zahtjeva) kao i da je davalac licence zadovoljan naknadno izdatim mišljenjem revizora.
- d) Ukoliko izvještaj revizora sadrži, po pitanju stalnosti poslovanja kluba-podnosioca zahtjeva za licencu, ključno pitanje revizije ili mišljenje sa rezervom, izdavanje UEFA licence se mora odbiti, izuzev ako:
  - i. naknadno izdato mišljenje revizora ne sadrži ključna pitanja revizije ili rezervu na pitanje stalnosti poslovanja za istu finansijsku godinu ili
  - ii. pribavljeni dodatni dokumentovani dokazi potvrđuju sposobnost podnosioca zahtjeva za licencu da nastavi sa poslovanjem najkraće do kraja sezone za koju se izdaje licenca, kao i da su od strane davaoca licence ocijenjeni zadovoljavajućim. Dodatni dokumentovani dokazi uključuju, ali ne ograničavaju, informacije opisane u članu 89 (buduće finansijske informacije) FSCG Pravilnika o licenciranju klubova za takmičenja u organizaciji UEFA.
- e) Ako izvještaj revizora sadrži ključno pitanje ili mišljenje "sa rezervom", u odnosu na druga pitanja izuzev pitanja stalnosti poslovanja, tada davalac licence mora razmotriti uticaj tih modifikacija na dalji postupak licenciranja klubova. UEFA licenca se može odbiti, ukoliko se ne dostavi dodatna dokumentacija, i ocijeni zadovoljavajućom od strane davaoca licence. Dostavljanje dodatnih dokumentovanih dokaza koje može zatražiti davalac licence, zavisice od razloga za modifikaciju revizorskog mišljenja.
- f) Ako izvještaj revizora upućuje na bilo koju situaciju definisanu u članu 88 stav 2(d) licenca mora biti odbijena.

51) Ako podnosilac zahtjeva za licencu dostavlja dopunske informacije, davalac licence mora da dodatno ocijeni izvještaj revizora o nalazima činjeničnog stanja vezano za ugovorene procedure u pogledu dopunskih informacija. UEFA licenca se može odbiti ako to uključuje pozivanje na greške i/ili pronađene izuzetke.

DIO II: NEMA DOSPJELIH, A NEIZMIRENIH OBAVEZA

A. Pojam dospeljih, a neizmirenih obaveza

52) Obaveze će se smatrati dospeljim a neizmirenim ako nisu izmirene u skladu sa ugovornim ili zakonskim rokovima.

53) Dospjele obaveze se neće smatrati neizmirenim u smislu značenja ovih pravila, ukoliko je podnosilac zahtjeva za licencu u stanju dokazati do 31. marta (u skladu sa članovima 85, 86 i 87 Pravilnika) da:

- a) je izmirio, tj. u potpunosti platio dospjele obaveze,
- b) je zaključio pismeni sporazum s povjericem za produžetak roka za plaćanje tih neizmirenih dospeljih obaveza (napomena: ukoliko povjericac nije tražio plaćanje dospjelog iznosa, to se ne smatra produženjem roka za plaćanje) ili
- c) su pokrenuti sudski sporovi koje nadležne vlasti smatraju osnovanim u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom, ili su pokrenuti postupci kod zakonskih nacionalnih ili međunarodnih fudbalskih organa ili relevantnog arbitražnog tribunala u pogledu tih dospeljih obaveza. Ukoliko organi licenciranja FSCG smatraju da je podnosilac zahtjeva za licencu pokrenuo takav postupak samo da bi izbjegao važeće rokove propisane u ovom Priručniku i FSCG Pravilniku o licenciranju klubova za takmičenja u organizaciji UEFA (kao način stvaranja gore opisane situacije i „kupovanja“ vremena), sporni iznos će se i dalje smatrati neizmirenom dospeljom obavezom,
- d) je pred nadležnim organom, prema nacionalnom zakonu, nacionalnim ili međunarodnim fudbalskim organima ili relevantnim arbitražnim sudom, osporio potraživanje ili postupak koji je povjericac protiv njega pokrenuo u pogledu neizmirenih obaveza i u stanju je dokazati organima licenciranja FSCG da postoji osnova za osporavanje potraživanja ili pokrenutog postupka; međutim, ako organi licenciranja FSCG samo razmatraju osnovu za osporavanje potraživanja ili pokrenutog postupka iznos će se i dalje smatrati neizmirenom dospeljom obavezom,
- e) može adekvatno da demonstrira organima FSCG za licenciranje (komisijama, Savezu i/ ili UEFA Tijelu za finansijsku kontrolu klubova) da je preduzeo sve razumne mjere da identifikuje i isplati povjericu kluba (klubova) u pogledu naknada za trening i doprinosa solidarnosti (kako je definisano u FIFA-inom Pravilniku o statusu i tranferu igrača).

B. Ocjena dospeljih a neizmirenih obaveza prema drugim klubovima, zaposlenima i po osnovu poreza i doprinosa

54) U vezi sa dospeljim a neizmirenim obavezama prema drugim klubovima, zaposlenima i po osnovu poreza i doprinosa, nezavisni revizor mora sprovesti procedure za ocjenjivanje u skladu sa paragrafima niže, u kom slučaju davalac licence mora da izvrši pregled izvještaja revizora i verifikaciju da je uzorak odabran od strane revizora zadovoljavajući, a može da izvrši i dodatno ocjenjivanje ako smatra da je to neophodno, odnosno da proširi uzorak i/ili zahtijeva dodatnu potkrjepljujuću dokumentaciju od podnosioca zahtjeva za licencu.

55) U vezi sa dospeljim a neizmirenim obavezama prema drugim klubovima, revizor je u obavezi da ocijeni informacije dostavljene od strane podnosioca zahtjeva za licencu, naročito u pogledu tabele transfera i prateće potkrjepljujuće dokumentacije, na način kao što je navedeno ispod:

- a) usaglašavanje ukupnog iznosa u tabeli transfera sa iznosom „Obaveza plaćanja koje se odnose na transfere igrača“ u godišnjim finansijskim izvještajima na dan 31. decembra,

- b) provjera matematičke tačnosti u tabeli transfera, izbor svih ili uzorka transfera/pozajmica igrača, upoređivanje odgovarajućih sporazuma-dogovora s informacijama sadržanim u tabeli transfera i testiranje izabranih transfera/pozajmica,
- c) izbor svih ili uzorka isplata po transferima, upoređivanje njih sa informacijama sadržanim u tabeli transfera i testiranje izabranih isplata,
- d) ukoliko, na osnovu tabele transfera postoji neizmiren iznos na dan 31. marta, koji se odnosi na aktivnosti po osnovu transfera koje su realizovane prije prethodnog 31. decembra, ispitati da li je najkasnije do 31. marta:
  - i. postignut dogovor za odloženo plaćanje u skladu sa tačkom 53 b ovog Dijela II Priručnika ili
  - ii. pokrenut spor u skladu sa tačkom 53 c ili osporena obaveza u skladu sa tačkom 53 d Dijela II Priručnika ili
  - iii. preduzete sve neophodne razumne mjere u skladu sa tačkom 53 e Dijela II Priručnika.
- e) pregled svih ili uzoraka bankarskih izvještaja (izvoda) kao dokaza o isplatama,
- f) ukoliko je to slučaj: pribavljanje i ispitivanje dokumenata, uključujući sporazume sa relevantnim fudbalskim klubom(vima) i/ili korespondenciju s nadležnim tijelom kao podrška gornjim stavovima e(i) i e(ii).

56) U vezi sa dospjelim a neizmirenim obavezama prema zaposlenima, revizor mora da ocijeni informacije dostavljene od strane podnosioca zahtjeva za licencu, naročito u pogledu tabele zaposlenih i prateće potkrjepljujuće dokumentacije, kao što je navedeno u ispod:

- a) pribavljanje tabele zaposlenih koju je pripremlilo rukovodstvo,
- b) usaglašavanje ukupnih obaveza plaćanja u tabeli zaposlenih sa iznosom „Obaveza prema zaposlenima“ u godišnjim finansijskim izvještajima na dan 31. decembra,
- c) pribavljanje i pregled svih ili nasumično izabranog uzorka pisama s potvrdom od zaposlenog i upoređivanje tih informacija sa onima koje se nalaze u tabeli zaposlenih,
- d) ukoliko postoji dospjeli iznos na dan 31. marta, koji se odnosi na ugovorne ili zakonske obaveze prema zaposlenima u klubu koje su nastale prije prethodnog 31. decembra, ispitati da li je najkasnije do 31. marta:
  - i. postignut dogovor za odloženo plaćanje u skladu sa tačkom 53 b Dijela II ovog Priručnika, ili
  - ii. pokrenut spor u skladu sa tačkom 53 c Dijela II ovog Priručnika ili osporena obaveza u skladu sa tačkom 53 d ovog Dijela II Priručnika.
- e) pregled svih ili uzoraka bankarskih izvještaja (izvoda) kao dokaza o isplatama,
- f) ukoliko je primjenljivo, ispitivanje dokumenata, uključujući sporazume sa relevantnim zaposlenim(ima) i/ili korespondenciju s nadležnim tijelom kao podrška gornjim izjavama d(i) i d(ii).

57) U vezi sa dospjelim a neizmirenim obavezama prema poreskim organima, revizor mora da ocijeni informacije dostavljene od strane podnosioca zahtjeva za licencu, naročito u pogledu tabele poreza i doprinosa i prateće potkrjepljujuće dokumentacije, kao što je navedeno u ispod:

- a) Pribaviti tabelu poreza i doprinosa pripremljenu od strane rukovodstva.
- b) Uskladiti ukupne obaveze u tabeli poreza i doprinosa sa iznosom 'Obaveza prema socijalnim/poreskim organima' u godišnjim finansijskim izvještajima na dan 31. decembra.
- c) Pribaviti odgovarajuće potkrepljujuće dokumente.
- d) Ako postoji iznos neizmirene obaveze na dan 31. marta koji se odnosi na obaveze prema socijalnim/poreskim organima koje su rezultat ugovornih ili zakonskih obaveza u vezi sa zaposlenima koji je nastao pre prethodnog 31. decembra, ispitati da li je do 31. marta, najkasnije:
  - i. zaključen ugovor iz Priručnika, tačka 53(b) ili
  - ii. pokrenut spor iz Priručnika, tačka 53(c i d).
- e) Ispitati sve ili uzorak izvoda banaka koji potkrepljuju plaćanja.

- f) Ako je primenljivo: Ispitati dokumentaciju, uključujući ugovore sa nadležnim organima za poreze i doprinose i/ili prepisku sa ovim organima, kao dokaz za izjave pod d(i) i/ili d(ii) gore.

- 58) Informacije o dospelim obvezama prema drugim klubovima, zaposlenim i nadležnim organima za poreze i doprinose mora ocijeniti revizor. U ovom slučaju izvještaj revizora mora:
- da uključi izjavu da je ocjena izvršena korišćenjem ugovorenih procedura u skladu sa Međunarodnim standardom za obavljanje usluga srodnih reviziji (ISRS) 4400 ili crnogorskim Zakonom o reviziji („Sl. list CG“ broj 01/17)) koji je usklađen sa zahtjevima standarda ISRS 4400; ili
  - biti dostavljen davaocu licence zajedno sa relevantnom dokumentacijom kao osnova za donošenje odluke o dodjeli licence.

DIO III: KRITERIJUM PODNOŠENJA PISANE IZJAVE

A. Ocjena podnošenja pisane izjave davaocu licence

59) U vezi sa pisanom izjavom rukovodstva, davalac licence mora pročitati i razmotriti uticaj bilo koje značajne promjene koja se desila u vezi sa kriterijumom licenciranja klubova. U vezi sa pisanom izjavom rukovodstva, nezavisni revizor mora takođe da pročita i razmotri informacije o tome da li postoje ili ne bilo kakvi događaji ili uslovi od izuzetnog ekonomskog značaja, u kombinaciji sa finansijskim izvještajima, budućim finansijskim informacijama i dopunskom dokumentacijom dostavljenim od strane podnosioca zahtjeva za licencu.

60) Davalac licence mora ocijeniti sposobnost kluba da nastavi poslovanje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja najmanje do kraja sezone licenciranja. Davalac UEFA licence je u obavezi da odbije izdavanje licence, ako, na osnovu finansijskih informacija koje je ocijenio, po njegovom mišljenju, podnosilac zahtjeva za licencu neće biti u stanju da nastavi poslovanje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja najmanje do kraja sezone za koju se licenca izdaje.

61) Ako podnosilac zahtjeva za licencu (ili registrovani član UEFA koji ima ugovorni odnos sa podnosiocem zahtjeva za licencu u smislu člana 20) ili bilo koja roditeljska kompanija podnosioca zahtjeva za licencu uključena u izvještajni subjekat traži/je tražio ili je primio/još uvijek prima zaštitu od svojih povjerilaca u skladu sa zakonima i propisima (uključujući dobrovoljne ili prinudne administrativne procedure) u roku od 12 mjeseci prije sezone za koju se podnosi zahtjev za licencu, licenca se mora odbiti.

Radi izbjegavanja sumnje licenca takođe mora biti odbijena čak iako razmatrani subjekat ne prima više zaštitu od svojih povjerilaca u trenutku donošenja odluke o izdavanju licence.

62) Davalac licence je dužan da provjeri da li su ukupan iznos koji je isplaćen u posljednjem izvještajnom periodu agentima/posrednicima ili u korist agenata/posrednika i posljednje revidirane godišnje finansijske informacije koje je ocijenio davalac licence učinjeni javno dostupnim bilo na web stranici podnosioca zahtjeva za licencu ili na web stranici davaoca licence.

DIO IV: BUDUĆE FINANSIJSKE INFORMACIJE

63) U vezi sa budućim finansijskim informacijama, nezavisni revizor mora ocijeniti da li je indikator definisan članom 9. prekršen ili ne. Ako je prekršen bilo koji od indikatora, revizor mora da ocijeni buduće informacije kako je definisano u paragrafu ispod, u kojem slučaju davalac licence mora pregledati izvještaj revizora po ovom osnovu kako bi osigurao da su izvršene ocjene procedura u skladu sa opisanim u paragrafu ispod.

64) Procedure ocjenjivanja, kao minimum, moraju uključivati:

- a) provjeriti matematičku tačnost budućih finansijskih informacija,
- b) kroz razgovor s upravom i pregled budućih finansijskih informacija, odrediti da li su buduće finansijske informacije pripremljene uz korišćenje prikazanih pretpostavki i rizika,
- c) provjeriti da li su početna salda u budućim finansijskim informacijama konzistentna sa bilansom stanja prikazanim u neposredno predhodećim revidiranim godišnjim finansijskim izvještajima, i
- d) provjeriti da li je izvršni organ podnosioca zahtjeva za licencu odobrio buduće finansijske informacije.
- e) Ukoliko je primjenljivo: pregledati odgovarajuću prateću dokumentaciju, uključujući na primjer sporazume sa sponzorima, bankarska sredstva , povećanje akcijskog kapitala, bankarske garancije i zapisnike odbora direktora.

65) U ovom slučaju, revizorski izvještaj mora:

- a) da sadrži izjavu da je ocjena budućih finansijskih informacija (po potrebi) izvršena u skladu sa Međunarodnim standardima angažovanja na osnovu kojih se pruža uvjeravanje (ISAE) 3400 ili crnogorskim Zakonom o reviziji ("Sl. list CG" broj 01/17) koji je usaglašen sa zahtevima ISAE 3400; i
- b) biti dostavljen davaocu licence zajedno sa relevantnom dokumentacijom kao osnova za donošenje odluke o dodjeli licence.

66) Davalac licence mora procijeniti likvidnost podnosioca zahtjeva za licencu (npr. novčana sredstva koja će preostati ako se uzmu u obzir finansijske obaveze) i sposobnost kluba da nastavi s poslovanjem najmanje do kraja sezone za koju se traži licenca. Davalac licence je u obavezi da odbije izdavanje licence, ako, na osnovu finansijskih informacija koje je ocijenio, po njegovom mišljenju, podnosilac zahtjeva za licencu neće biti u stanju da nastavi poslovanje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja najmanje do kraja sezone licenciranja.

DIO V: ZAVRŠNE ODREDBE

- 67) Ovaj Priručnik je odobren od strane Izvršnog odbora FSCG na sjednici održanoj dana 27.12.2019.godine i objavljuje se na internet stranici FSCG.
- 68) Ovaj Priručnik se ne može mijenjati tokom sezone za koju se vrši licenciranje, osim ako propisno ne odobri UEFA.
- 69) Ovaj Priručnik stupa na snagu danom usvajanja od strane Izvršnog odbora FSCG, tj. od ciklusa licenciranja za sezonu UEFA klupskih takmičenja 2020/2021.

Podgorica, 27.12.2019. godine

Predsjednik FSCG
Dejan Savićević